

Poštinska plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 252 (14.343)

7096 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
Trst, petek, 30. oktobra 1992

616 - PP 559
5-600

io 1
35723

jurij 28
(0432) 731190
Fax 0432/730462

Medtem ko je v Milanu zavrnilo Amatove ukrepe 50.000 delavcev

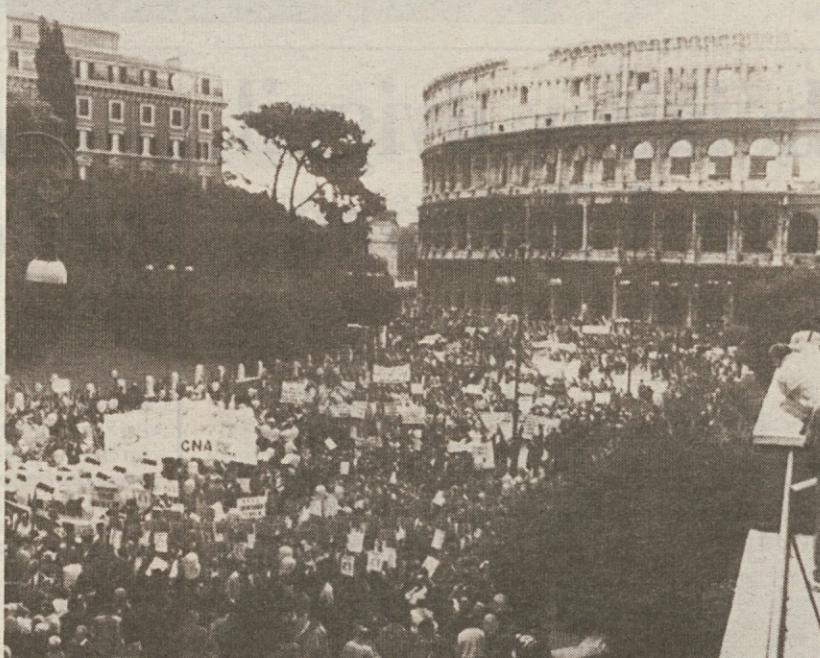
Mogočen protest obrtnikov Vlada potrjuje minimum tax

Novega davka ne marajo in zahtevajo financiranje sklada Artigiancassa CGIL, CISL in UIL v hudiščih škripcih zaradi vrenja med delavsko bazo

RIM, MILAN — V Rimu jih je bilo 40.000, v Milenu pa 50.000. Vsi so protestirali proti vladnim gospodarskim ukrepom, ločuje pa jih okoliščina, da so eni pri delu samostojni, torej delodajalci, drugi pa podrejeni, se pravi delojemalci. Če je kdo želel izzvati razredni boj, ta je že na dobrati poti; kajti množica obrtnikov, ki se je zbrala pred Kolosejem, je protestirala proti uvedbi davka minimum tax, s katerim pa odvisni delovni ljudje soglašajo, prav tako tudi industriji, čeprav s pridržkom, naj bo to samo začasen ukrep v sili; in celo združenje vršilcev samostojnih poklicev (Associazione liberi professionisti), ki bo priredilo podoben protest jutri v Genovi, je mehkejše od trgovcev in obrtnikov, saj priznava izredno naročno davka, a seveda obenem zahteva, naj se razumno uveljavi in za kratki čas, drugače bo nastopilo trše.

Na rimski manifestaciji (Telefoto AP), ki se je je udeležilo tudi 3.000 obrtnikov iz Furlanije-Julijanske krajine (kjer jih je vsega skupaj več kot 43.000), med njimi delegacija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, so spregovorili Francesco Bova (predsednik koordinacijskega odbora), Filippo Minotti (CNA), Isidoro Platonia (CLAAI), Giorgio Bassi (CASA) in Ivano Spalanzani (Confartigianato); na

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sodnik kršil ustavno določilo o imuniteti

Dvomljiv ukrep proti De Lorenzu

RIM — Karabinjerji so včeraj zjutraj v Neaplju zaplenili volilni arhiv ministra za zdravstvo Francesca De Lorenza, za kar sta ukaz podpisala neapeljska sodnika Mendoito in Piscitelli, ki vodita preiskavo v zvezi s kupovanjem volilnih glasov. Ukrep je povzročil takojšnjo reakcijo parlamenta, saj je De Lorenzo član poslanske zbornice in ima zato parlamentarno imuniteto, ustava pa tudi določa, da ni mogoče, brez posebnega dovoljenja poslanske zbornice, preiskati njegovega stanovanja, kjer so dokumentacijo zaplenili. Podobna ukrepa sta doletela tudi poslanca PSI Susija in Di Donata.

Reakcija v parlamentu je bila dokaj ostra, vsi so se strinjali z ugotovitvijo, da so sodniki šli preko svojih pooblastitev, marsikdo pa je bil pri tem mnenja, da je treba ustavo spremeniti in parla-

mentarno imuniteto odpraviti. Ostaja pa dejstvo, da je trenutno ta zakon v veljavi in da ga je torej treba spoštovati, kar velja tudi za sodstvo.

Popoldne sta se sestala predsednica senata Spadolini in poslanske zbornice Napolitano. Spadolini je izrazil svojo zaskrbljenost ob kaljenju ustavnega ravnovesja, ki pa jih je treba po njegovem mnenju absolutno zaščititi ob spoštanju ustavnih določil ter obstoječih zakonov.

Popoldne je sodstvo na vsak način svoj ukrep preklicalo, tudi ob upoštevanju dejstva, da De Lorenzo nikoli bil deležen obvestila o dejstvu, da so o njem uveli sodno preiskavo. Sicer pa zato da sodstvo lahko ukrepa proti ministru ne zadostuje dovoljenje poslanske zbornice ali senata, temveč se mora o tem izreči svet ministrov.

Danes imenovanje superprokuratorja

RIM — Imenovanje načelnika vsedržavne direkcije za boj proti mafiji so odložili na danes zjutraj, ko se bo na izrednem zasedanju sestal Višji sodni svet. Tako je odločil podpredsednik tega sveta Galloni, ki je sprejel zahtevo svedovalca Santora. Slednji je menil, da je odložitev potrebna za bolj poglobojeno proučitev zadeve.

Skoraj gotovo bo izvoljen kandidat večine Bruno Siclari, o katerem je tudi pravosodni minister Martelli dal povoljno mnenje. Kandidat manjšine je bil Cordova.

Siclari se je rodil leta 1925 v Reggio Calabriji, nazadnje pa je služboval v Benetkah, kjer je komandiral številne preiskave proti organiziranemu kriminalu.

Ambasador Kosin na obisku v Trstu

V okviru svojega obiska v Furlaniji-Julijski krajini se je slovenski veleposlanik v Rimu Marko Kosin včeraj sestal s skupnim predstavništvo Slovencev v Italiji

NA 5. STRANI

V Sloveniji je včerajšnje neurje povzročilo kar precej nevšečnosti

LJUBLJANA — Včeraj popoldne, ko je sicer vremenska napoved po nekajdnevem močnem deževju napovedovala izboljšanje, so Slovenijo zajela prava neurja z grmenjem in vetrom ter hudimi nalivi.

V Ljubljani se je okoli 16. ure povsem stemnilo, ulivalo je kot iz škafa, voda pa je zalila kar nekaj pomembnih cestnih podvozov, tako da je bil promet močno otežkočen. O prometnih in drugih težavah zaradi nalivov so poročali tudi iz številnih drugih krajev po Sloveniji. Tako so moralni zaradi poplave zapreti promet na magistrani cesti Ljubljana-Trojane, neprevozna je bila

cesta Kamnik-Tuhinjska dolina, prav tako pa sta bili poplavljeni cesti Zidani most-Celje in Arja vas-Velenje.

Ker so bile temperature precej visoke, v glavnem ni snežilo, pač pa so za ponoči in za danes napovedali ohladitev in sneg do nižine 600 metrov. Ohladitev pa bo kratkotrajna, tako da se bo meja sneženja ponovno dvignila na 2.000 metrov. V soboto predvidevajo novo poslabšanje z dejsem in višjimi temperaturami. Ob prehodu fronte bo začela pihati burja.

V pondeljek in torek se bo nadaljevalo nestanovitno vreme.

(NIA)

Predsednik Bush zaostaja za približno 10 odstotkov, Perot pa je že odrezan

Prednost Billa Clintonja se vidno krči Volilna kampanja v znamenju negotovosti

WASHINGTON — Tekmovanje med Billom Clintonom in Georgeom Bushem za predsedniško mesto v ZDA se nadaljuje v znamenju čedalje večje negotovosti. Če je bil do prejšnjega tedna demokratični kandidat odločno v prednosti pred dosedanjim predsednikom, pa je sednji prav v zadnjih dneh svoj zaostanek odločno zmanjšal in trenutno niha med 2 in 10 odstotki, kar pomeni, da je razlika premajhna za kakšnokoli resno napoved. Edini, ki je trenutno odrezen, je milijarder Ross Perot, ki se je ljudem baje zameril, ko se je izvedelo, da je za svojo volilno kampanjo potrošil več kot tretja največja ameriška tovarna avtomobilov za svojo reklamo. Poleg tega je brez dokazov obtožil Bus-

ha, da je obrekoval njegovo družino, kar volilcem ni bilo všeč.

Ob zadnjih anketa pa je Bill Clinton nekoliko spremenil svojo predvolilno kampanjo: do sedaj jo je vodil v pozitivnem smislu, tako da je predstavljal svoje predloge in se ni ukvarjal z argumenti svojega tekmeca. Včeraj pa je obtožil predsednika Busha, da je nezanesljiv ter je pri tem citiral ugledni New York Times, ki poroča, kako je Bush pred časom Gorbačova opozoril, naj ne polaga prevelike pozornosti njegovim izjavam med volilno kampanjo, saj gre le za predvolilne manevre, ki z realno politiko nimajo nič skupnega. »Na takega človeka se volilci res ne morejo zanesti,« meni Bill Clinton.

Na sliki: Bush predvolilni shod v Ohiu.

Nov atentat hezbolahov dvignil napetost v južnem Libanonu

JERUZALEM — Po skoraj 48-urnem zatišju so se včeraj na izraelsko-libanonski meji ponovno oglasile izraelske havbice in topovi dolgega dometa. Ob zori so islamski hezbolahci nedaleč od Džezima v varnostnem pasu razstrelili peklenški stroj ob prehodu izvidnice južnolibanonske Lahadove vojske. Eksplozija je ranila štiri vojake, kar je takoj izvalo odgovor izraelskega topništva, ki je začelo obstreljevati šiitske vasi severno od varnostnega območja.

Včerajšnji incident pa ne bi smel povzročiti hujših zapletov, saj je premier Rabin izjavil, da bi lahko že v prihodnjih dneh umaknili vojaške okrepitev z varnostnega območja. Pogojnik je obvezan, saj je vse odvisno od tega, če bodo hezbolahci nadaljevali s svojimi terorističnimi akcijami, ali celo z večcevnimi rakometimi bombardirali severni Izrael.

Izraelski tanki za sedaj mirujejo

(Telefoto AP)

V Sloveniji zasegli večjo količino orožja

LJUBLJANA — Včeraj so slovenski policijski predstavniki sporočili, da so arretirali skupino devetih oseb, ki so jo osumili za nedovoljeno trgovino z orožjem. Pri osumljencih so našli kmalu po arretaciji večje količine različnega orožja, med drugim 14 avtomatskih pušk kalašnikov, več okvirjev za avtomatske puške, 27 malokalibrskih pištol, dve avtomatski brzostrelni pištol scorpijan, 7 vžigalkovikov za aktiviranje eksplozivnih naprav, večjo količino različnih nabojev in drugo orožje.

V akciji, ki je pripeljala na sled tihotapcem orožja, so sodelovali kriminalistične službe ljubljanske, kranjske in kopranske policije. Eden izmed tihotapcev z orožjem je bil med arretacijo oborožen, a ni segel po orožju, tako da je vsa akcija potekala brez večjih zapletov.

V slovenski policiji menijo, da je bila v Sloveniji arretirana devečica tihotapcev z orožjem očitno povezana s tihotapci, ki jih je italijanska policija pred dvema tednoma arretirala v Vidmu. Prav tako so italijanski policisti v tem času na mejnem prehodu pri Bavorovi prijeli tudi 34-letnega slovenskega državljanina, ki je čez mejo tihotapil orožje. Vse to potrujuje domneve in bojazni, da je Slovenija postala pomembno tihotapsko vozlišče, preko katerega se pretaka predvsem orožje, ki ga na ozemlju nekdanje Jugoslavije ne manjka. Prav včeraj je v Zagrebu odgovorni za red na območju pod nadzorstvom Unproforja Thornberry navedel, da v Krajinah vlada »popolna anarhija«, tako da so umori, kraje in ropi na dnevnom redu, prav tako pa tihotapstvo.(NIA)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Protest

govorniškem odu so bili v znamenje solidarnosti z obrtniškim svetom tudi predstavniki stanovskih organizacij trgovcev in gostincev Confcommercio in Confesercenti. Odgovornost za nastale razmere so naprili politikom, vlečnoindustrijem in osrednjim trem sindikatom, češ da hočejo spraviti vse proizvodne sile v državi pod nekakšen monopol. Toda »Italia sloni tudi na obrti«, zato jo gre zaščititi. Kako? Paket zahtevkov, ki ga bodo predložili Amatovi vladni, navaja preklic napovedi o uvedbi minimum takse, revizijo premoženskega davka na podjetja (v primeru malih podjetij se kot kapital upošteva tudi vrednost proizvodne opreme in nepremičnin), odbitek davka ILOR od obdavčljivega dohodka in vnovično finančiranje creditnega sklada Artigiancassa (trenutno je nerešenih kar 80.000 posojil za posojilo). Statistične podatke o davčnih utajah so preprosto označili kot »potvorbo« parlamentarcem pa kar naravnost zagrozili, češ, pazite, kaj delate.

Sami udeleženci so manifestacijo ocenili kot »največjo v zgodovini obrtništva« s pripombo, da ne bo zato potrebna nobena zapora, za karšno pa se utegnejmo ravno danes odločiti pri Confcommerciu, ki se nadeja, da bi nadaljnji boj za preklic minimum takse vodili ramo ob rami z druženji obrtnikov. Trgovci in gostinci iz sklopa Confesercentija so takšno zaporo uprizorili ravno včeraj v vsej Emiliji-Romagni.

Med zborovanjem je delegacijo obrtnikov sprejel podtagnik v predsedstvu vlade Fabio Fabbri. Potrdil jim je uvedbo novega davka, v isti sapi pa izrazil pripravljenost na tvorno skoočenje v zvezi s financiranjem sklada Artigiancassa.

»Utajevalci protestirajo, nazadnje pa bodo le plačali,« je izjavil glavni tajnik CISL Sergio D'Antoni, medtem ko je voditelj UIL Pietro Lariz-

za stališče sindikatov do minimum takse še jasneje raztolmačil: »Ko bi ena taka manifestacija zadostovala, da se pravico dejanje spremeni v privilegij, potem ne bi bila Italija več vredna Evrope.« Sicer pa imajo osrednji sindikati že svoje hude probleme okrog enotnosti, na kar jih je opozorilo na tisoče delavcev, tehnikov in uradnikov, ki so uprizorili v Milenu dvoje zborovanj v okviru spontane stavke vzporedno z vsedržavno stawkjo 750.000 delavcev kemične industrije. CGIL je pobudo podprt, CISL in UIL jo grajata, vsem trem pa je potreben globok razmislek: s trga pred milanskim stolnico (a tudi iz Bolonje, kjer je demonstriralo 10.000 ljudi) je prišel signal, da morajo sindikalni vrhovi spet navezati tesne stike z bazo, z delavci; ti zahtevajo razveljavitev julijskega sporazuma z vlado o ceni dela in odločnejši nastop proti Amatovi politiki, ki pomeni zasuk na desno.«

● SKGZ obsoja

in funkcionarjev zunanjega ministra nekaj povsem normalnega, so desničarski krogi na Tržaškem izrabili priložnost za ponoven napad na sožitje in sodelovanje ob meji. Uporabljajoč preizkušene demagoške fraze, na podlagi katerih so gradili volilne uspehe pred petnajstimi leti, ponovno zastrupljajo tržaško politično sceno z gesлом o »novem Osimu«, napovedujejo manifestacije in ustvarjajo stanje napetosti, ki za razmere na Tržaškem ni nič manj pogubno kot v preteklosti. Kot da petnajst let očitnega strmega propaganja ni služilo ničemur, še najmanj pa zavesti, da je treba v današnjih razmerah prenehati s histerijami in izmišljenimi strahovi.

Zaostritev ni slučajna, zanje so bili verodostojna napoved nedavni napadi na slovenski jezik in pravice Slovencev, pri katerih sta

izstopala tržaški župan Staffieri in podminister Camber.

Glavni odbor SKGZ je nad temi dogodki izreklo ostro obsodbo in izrazil veliko zaskrbljenost, da ne bi v Trstu ob popolni politični degradaciji zopet prevlado brezobzirno hujškanje, ki lahko mesto pelje le še v večji propad. Očitno spadajo ti poskusi v bodočo volilno kampanjo in so dovolj jasna znamenja, v kaj se lahko izrodi.

Na vseh demokratičnih silah je velika odgovornost, da se trezno in glasno opredelijo do vseh vprašanj, ki so za bodočnost Trsta ključnega pomena, med temi pa je vsekakor temeljno vprašanje sožitia in dobrih odnosov z republiko Slovenijo. Na vsak način je treba preprečiti ponovna umetna zaostrovanja mednarodnih odnosov, kar je že od nekdaj domena tukajšnje desnice, potem ko očitno nima več nikakršnih drugih argumentov, s katerimi bi se obratila na volilce. Žalostno in tragično je, ta takšna manipuliranja in laži lahko še vedno najdejo plodna tla, zato je tembolj nujno, da se jim ves demokratični Trst strnjeno in odločno zoperstavi.

● Vance in Owen

dialog med predstavniki Srbov in Albancev s Kosova, vendar jima to ni uspelo. Pač pa je prišlo do ponovnega srečanja med Rugovo in Panićem, čeprav je Rugova tako rekoč do poslednjega trenutka zatrjeval, da se s Panićem ne misli ponovno pogovarjati, ker se v odnosu Srbije oziroma Zvezne republike Jugoslavije do Albancev po njunem zadnjem srečanju na Kosovu ni nič spremeno na bolje. Kot je bilo pričakovati, sta oba sopredsednika Konference o Jugoslaviji v pogovorih vztrajala

PRIMORSKI DNEVNIK — petek, 30. oktobra 1992

Pet mrtevih v nesreči pri Palmiju

PALMI (REGGIO CALABRIA)

— Pet mrtevih in osem ranjenih je tragični obračun nesreče na avtocesti A/3 (Salerno-Reggio Calabria), na odseku med obvozi za Palmi in Gioia Tauro. Do nesreče je prišlo na dvostrermen vozni pasu, ki so ga vzpostavili, ker je spomladni na drugem vozni pasu prišlo do prometne nesreče, v kateri je tovornjak z bloki marmorja poškodoval cestiske. Po podatkih prometne policije se je osebni avtomobil zatelet v čakajoč kolono, vanj se je nato zatelelo še nekaj vozil in tovornjak, tako da je bilo v verižno trčenje vpleteneh šest vozil. Od osmih ranjenih je le eden v kritičnem stanju in so ga spreheli na oddelku za intenzivno nego v Palmiju.

V slovenski policiji menijo, da je bila v Sloveniji arretirana devečica tihotapcev z orožjem očitno povezana s tihotapci, ki jih je italijanska policija pred dvema tednoma arretirala v Vidmu. Prav tako so italijanski policisti v tem času na mejnem prehodu pri Bavorovi prijeli tudi 34-letnega slovenskega državljanina, ki je čez mejo tihotapil orožje. Vse to potrujuje domneve in bojazni, da je Slovenija postala pomembno tihotapsko vozlišče, preko katerega se pretaka predvsem orožje, ki ga na ozemlju nekdanje Jugoslavije ne manjka. Prav včeraj je v Zagrebu odgovorni za red na območju pod nadzorstvom Unproforja Thornberry navedel, da v Krajinah vlada »popolna anarhija«, tako da so umori, kraje in ropi na dnevnom redu, prav tako pa tihotapstvo.(NIA)

vendarle treba videti ali ni morda v njem tudi kaj dobrega...

Sicer pa sta se Vance in Owen predvčerjašnjim v Beogradu sestala tudi s Kradžićem, ki pa je po pogovorih dejal, da se o novi ustavnih ureditvih Bosne in Hercegovine niso pogovarjali. Očitno sta Vance in Owen pri Kradžiću insistirala, da spoštuje in izvaja nekatera določila resolucije Varnostnega sveta OZN o prepovedi poletov med ozemljem BiH, ponovno pa je bilo odprtoto tudi vprašanje premestitve srbskih letal z letališča v Banjaluki v ZR Jugoslavije in o končnem vzpostavljanju opazovalcev OZN na banjaškem vojaškem letališču.

Predsednik predsedstva Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović, ki se mudri na turneji po nekaterih islamskih državah je včeraj izjavil, da bi moral islamski svet bolj podpirati Muslimani v BiH v njihovem boju proti Srbom in to s humanitarno pomočjo, politično in vojaško. Izetbegović je ob najnovijsih nesporazumih med hrvaško vojsko in muslimansko bosanskohercegovsko vojsko poslal tudi pismo predsedniku Hrvaške Franju Tudjmanu, v katerem ga opozarja na dolgoročno škodljive in tragične posledice takšnega potjetja, hkrati pa obožuje hrvaško stran kot glavnega krvica za začetek incidentov.

V Sarajevu so včeraj znova obstreljevali vse mestne četrti. Najhujše pa je bilo spet v Jajcu, kjer so potekali ulični boji med srbskimi enotami in muslimanskimi branilci. Nadaljevali so se napadi na Gradač in Konjic, napad na Bihać pa so branilci odbili. Iz Bosne in Hercegovine poročajo, da se v najnovijsih ofenzivnih srbskih sil bojujejo tudi 16-letni fantje, ki so jih vpoklicali v srbsko vojsko na služenje vojaškega roka.(NIA)

Z zasedanja glavnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze v Sovodnjah Srečno pot novemu Primorskemu dnevniku da bo vsem Slovencem v korist in ponos

SOVODNJE — Novi Primorski dnevnik je skupno s svojim »dvojčkom« Republiko tik pred izidom in razumljivo je, da vlada za ta izjemni dogodek tako med Slovenci in Italiji, kot v matični Sloveniji, veliko pričakovanje. Predsednik glavnega odbora SKGZ **Viljem Černo** je zato že v uvod v predvčerajšnje zasedanje glavnega odbora v Sovodnjah izrazil prepričanje, da bo nova etapa v zgodovini dnevnika velika pridobitev in izraz ustvarjalnega potenciala naše skupnosti.

Predsednik SKGZ **Klavdij Palčič** je orisal potek projekta, katerega korenine segajo daleč nazaj, v čas ko je vodstvo založniške hiše tudi v drugačnih razmerah iskal poti za razširitev na slovenski trg, da bi dnevniku zagotovilo trdnejšo gospodarsko osnovo. To je bilo tudi v skladu s prepričanjem, da je treba vezi z matičnim marodom stalno krepliti, sočasno s potrebo po premoščanju meje in nujnostjo vse večje integracije prostora ob njej. Značilno je, da se je načrt začel uresničevati ravno z demokratizacijo in osamosvojitvijo Slovenije, kar je v našem prostoru ustvarilo realnejše in z evropskimi trendi usklajene pogoje za povezovanje. »Naša skupnost ob teh, tudi zanj odločilnih procesih, ni hotela stati ob strani in ravno okoliščine, ki so pripeljale Primorski dnevnik v globoko krizo, so narekvala pogumno odločitev, da se težave premagajo s pozitivnim korakom, s korakom rasti in zaupanja v bodočnost«, je dejal Palčič in poudaril, da Primorski dnevnik v novi preobleki nesporno ohranja svoj duh in vsebino tudi za bodočnost. Izvor in tradicija sta in bosta časopisu podlaga, da bo izčrpno informativen, nestrankarski, zagovornik demokratičnih načel, državljanških svoboščin in enakopravnosti. Zagovarjal bo odprtost, sožitje in sodelovanje s sosedji. Osnovno vodilo naj mu bo miselna širina, zato naj mu bo tuje vsako sektaštvo.

Palčičevemu izvajaju je sledila podrobnejša informacija o pripravah na izid časopisa, ki jo je podal odgovorni za informiranje SKGZ **Dušan Udovič**. Kot je znano, gre za načrt časopisa v dveh inačicah, kajti pri nas bo izhajal kot Primorski dnevnik, v osrednji Sloveniji pa kot Republika. Obe izdaji bosta na povprečno 24 straneh dnevno, skupnih bo 13 strani, 11 pa bo različnih in bodo pri nas vsebovale krajevno kroniko. Časopis bo izhajal vsak dan, pri nas tudi ob ponedeljkih, v Sloveniji pa tudi ob nedeljah, kar je novost tako za zamejstvo kot za Slovenijo. Dnevnik bo dejansko vseslovenski, saj ga bodo uporabljale redakcije v Trstu, Gorici, Ljubljani in Celovcu. V teku je delovno srečevanje med redakcijami, da bo časopis dobil usklajeno podobo, zemljepisne razdalje pa dejansko iznica moderna računalniška tehnika, ki je

odločilnega pomena za izvedbo načrta. Samoumevno je, da časopis z načrtovano naklado 45.000 izvodov vzbuja veliko zanimanje oglaševalcev, kar bo zagotovilo primeren reklamni priliv, kot pomemben vir dohodka. Izrednega pomena sta tudi distribucija in prodaja, ki sta bili za Republiko zaupani strokovnemu podjetju v Sloveniji, medtem ko bo distribucija Primorskega dnevnika potekala tako kot doslej, promocijsko reklamno linijo pa je izdelal Graficenter.

Udovič se je dotaknil tudi nekaterih reakcij v Sloveniji, kjer se poleg pričakovanja in pozitivnih odzivov pojavljajo tudi negativni, kot je bilo še zlasti razvidno iz neke televizijske oddaje in članka v ljubljanskem Delu, polnega dezinformacij in raznovrstnih nizkotnih podtkanji. »Nazadnje se takšni nizki udarci vselej obračajo proti tistem, ki zanje daje pobudo«, je zaključil Udovič in dejal, da bo najboljša izkaznica za časopis njegova kakovost.

Razprava je pokazala na veliko zavzetost za uspeh projekta, bilo pa je tudi mnogo priporočil glede kakovosti časopisa in izražena je bila splošna želja, da bi bil projekt dejanska priložnost za kakovosten skok in popravljanje starih slabosti. Tako je prišla zavzetost, da časopis ne bi padel na izpit iz slovenščine, do izraza v posegih Nerine Šab, Evgena Dobrile in Vinka Ozbiča. Slednji je tudi izrazil željo, da bi bil dnevnik v večjo oporo SDGZ kot doslej. Samo Pahor se je zavzel za odprtost do zunanjih prispevkov in vprašal, ali bo v kolofonu časopisa še pisalo, da je naslednik Partizanskega dnevnika. Dobil je pritrileni odgovor, kajti lastni častni zgodovini se nikakor ne gre odpovedati.

Da gre pri tem načrtu za smelo dejanje, ki mu je treba odločno strati ob strani, je nedvoumno povedal **Edvin Šab**, saj je bilo treba veliko poguma in odločnosti tudi ob rojstvu nekdanjega Partizanskega dnevnika. **Igor Komel** se je ob izrazil optimizma v isti sapi zavzel za kadrovsko zasedbo goriške redakcije. **Suadan Kapič** pa je razvil razmišljanje o velikih spremembah, ki so zaobjele ves svet in tudi naš prostor. Tako tudi naša skupnost čaka drugačna vloga, ta načrt pa za razliko od preteklosti ne išče kvalitete znotraj manjšinskih okvirov, gre za ambicijo, da se ustvari kakovosten časopis slovenskega naroda.

Prav tako bodrili so bile besede **Boris Siege**. Dejal je, da je za ta načrt beseda izizziv več kot primerna, neuspeha si kratkomalo ne moremo dovoliti. Jamstvo za uspešen prodor na tržišče bo vsekakor kakovost, pri čemer je Siega dodal, da je nujno potreben večji poudarek na gospodarstvu. Pritril mu je **Edi Bukavec**, ki vidi pomen pobude tudi v tem, da kot manjšina na izvirem in ustvarjen način kažemo pot v integracijo, medtem ko mnogi pri nas o njej samo govorijo. **Edi Kraus** je opozoril na možnosti oglaševanja za slovenske gospodarstvenike, omenil pa je tudi potrebo, da se o telesni kulturi piše bolj tematsko in z jasnimi koncepti.

»Dalekovidnost pomeni poslovati na ekonomski računici«, je podčrtal kot eden od ustvarjalcev načrta **Silvij Tavčar**. Upravni svet je iskal pot ekonomskih računice, ker druge dejansko ni. Če bi z izdajanjem časopisa nadaljevali po dosedanjem poti, ne bi prišli daleč. Primorski dnevnik bi bil tako obsojen na hiranje in njegov obseg bi bil čedalje skromnejši. Od tu izbira, ki predvideva

med drugim tudi dosti bolj dinamično in gospodarno organizacijo poslovanja. Vendar naj nihče ne misli, da pri tem ni tudi precejšnjega tveganja, je dejal Tavčar in še dodatno pojasnil nekatere aspekte načrta, kar je glede na postavljena vprašanja storil tudi aktivno angažirani pri organizaciji načrta **Vojko Slavec**.

Damjana Ota je opozorila na potrebe s področja kulture, ki mora najti v časopisu prizerno mesto, kar velja tako za profesionalno kot ljuditeljsko ravnen kulturnega udejstvovanja. **Marino Košuta** pa je ob pozivu k aplavzu za srečno pot novemu dnevniku dejal, da je pobuda drzna, enkratna in nas spodbuja k zavesti o tem, kaj vse se dogaja in spreminja okoli nas. Da le ne ostanemo samo pasivni opazovalci sprememb, ce se hočemo ohraniti. S tem projektom pa smo lahko protagonisti.

Klavdij Palčič je ob zaključku razprave odgovoril na nekatere zastavljena vprašanja in pri tem podčrtal, da načrtovana usmerjenost časopisa popolnoma odgovarja viziji, ki jo zastopa SKGZ.

V drugi točki dnevnega reda je **Pavel Slamič** predlagal glavnemu odboru stališče o skvarjenem krajevnem političnem položaju, s posebnim poudarkom na vzdušje napetosti, ki ga skuša nacionalistična desnica ustvariti s ponovnim dviganjem prahu okrog vprašanja revizije osimskih sporazumov. (O tem poročamo na prvi strani).

Glavni odbor pa je ob poročanju **Žive Gruden** z zadoščenjem pozdravljal uradno priznanje dvojezične šole v Špetru, kar je za našo skupnost v celoti velik uspeh, posebno zadoščenje pa še zlasti za vse, ki so se dolga leta trudili za rast in uspeh te živiljenjsko pomembne ustanove v Benečiji. (du)

Turistično sodelovanje med FJK in Slovenijo

TRST — Furlanija-Julijnska Krajina in Slovenija bosta okreplili sodelovanje na turističnem področju. Tako sta se dogovorila deželni odbornik za turizem Gioacchino Francescutto in pristojni slovenski minister Janez Širše v spremstvu konzula Jožeta Šušmelja na sestanku v Trstu in dejansko začela niz »sektorških zasedanj«, za katerega so se domenili na dvostranskem vrhu v Ljubljani 14. oktobra.

Francescutto in Širše sta obravnavala pet specifičnih točk in kot prvo načrt o povezavi turističnih postojank na Nevezinskem sedlu in Bovškem. Studija, ki jo je Dežela FJK zaupala francoski družbi, je praktično končana, novembra bodo predstavniki Promotura in zadolženih dejavnikov v Bovcu preverili tehnične plati projekta, zatem pa bodo ustanovili mešano podjetje, ki bo načrt udejano s sredstvi iz zakona za obmejnega območja preko družbe Finest.

Dalje je bil govor o turističnem ovrednotenju mejnih območij v FJK in Sloveniji po programu Evropske skupnosti Interreg, ki namenja okoli 2,4 milijarde lir za ureditev planinskih stez in koč. V najkrajšem se bodo sestali zastopniki ustanov, ki pripravljajo studio o evropskem projektu in o Triglavskem parku, da bi preverili možnosti skupnega nastopanja.

Sloveniji bodo dalje orisali pobudo »Istra 2000-Istra prijateljica« krožka Istra za valorizacijo kulturnega in kmečkega turizma, katero so že zaprosili financiranje po italijanskem državnem zakonu 212 o sodelovanju s srednje in vzhodnoevropskim zaledjem.

Beseda je bila tudi o prvih izvedbi Srednjeevropske borze turizma, ki bo januarja 1993 v Trstu ob finančni zasloni rimske vlade, deželnega odbora FJK in Tržaške trgovinske zbornice ter pod pokroviteljstvom Srednjeevropske pobude. Janez Širše je potrdil pristop njegovega ministrstva.

Sveda ni bilo mogoče mimo možne priredebi zimskih olimpijskih igri 2002 na tromeji - na Trbižu, v Kranjski gori in Beljaku. Slovenija je svojo uradno kandidaturo že predložila mednarodnemu olimpijskemu odboru, na kandidaturo Trbiža je končno pristal tudi predsednik CONI, vendar bo potrebno zdaj počakati, da se na soglasje avstrijskega olimpijskega odbora belaški kandidaturi - koroški podpredsednik Peter Ambrozy mora namreč prej »neutralizirati« možno kandidaturo Tirolske.

Tudi letos spominska svečanost v Gonarsu

V okviru pripravljanja za čimprejšnjo rešitev dramatične krize na ozemlju nekdanje Jugoslavije

Mednarodna delegacija veteranov na Slovenskem

LJUBLJANA — Včeraj je prispevala v Slovenijo na delovni obisk petčlanska delegacija mednarodnih veteranskih organizacij pod okriljem ugledne Svetovne federacije (World Veterans Federation - WVF, Federation Mondiale des Anciens Combattants - FMAC) s sedežem v Parizu. Sklep o njenem obisku na ozemlju bivše Jugoslavije je bil sprejet na zasedanju WWF v Varšavi septembra letos. V stikih s predstavniki vlad in borčevskih organizacij načel je bilo se delegacija čim bolj seznanila z vzroki jugoslovenske krize in ugotovila, kako lahko prispeva k njenemu mirnemu razreševanju v duhu načel OZN in KVSE. Obisk delegacije na najvišji ravni v bivši Jugoslaviji in seveda republiki Sloveniji so na zasedanju v Varšavi podprtli tudi predstavniki borčevske organizacije Slovenije in Hrvaške. ZZB Slovenije sta na zasedanju v Varšavi zastopala predsednik Ivan Dolničar in član IO Marjan Osolnik.

Delegacija mednarodnih veteranskih organizacij, ki jo vodi podpredsednik FMAC-WVF norveški general Bjorn Egge in v kateri so še predstavniki Evropske konfederacije vojnih veteranov (CEAC), Mednarodne federacije borcev odpornih borščikov (FIR) in Mednarodne konfederacije bivših vojnih ujetnikov (CIAPG), je že včeraj opravila vrsto uradnih srečanj in pogovorov. Najprej je imela razgovore na sedežu ZZB Slovenije, sledil je obisk pri ministru za zunanje zadeve Dimitru Rupelu, po kusu v vili Podrožnik je obiskala begunske center na Roški in se razgovarjala s fukcionarji Urada za begunce. Pod večer je de-

legacijo sprejel predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan, sledili so razgovori z ministrico za borčevska in invalidska vprašanja Anko Osterman in z ministrom za zdravstvo in socialno politiko Božidarjem Voljcem.

Danes bodo člani delegacije na tiskovni konferenci v vladnem tiskovnem središču predstavili cilje in delovanje teh pomembnih svetovnih veteranskih organizacij, nato pa bodo prišli na Primorsko, kjer bodo obiskali Postojnsko jamo, Zdravilišče Strunjan, kjer se bodo seznanili z možnostjo koriščenja zdravstvenih kapacitet in invalidov, borcev, veteranov, tako domačih kot iz inozemstva, po obisku Pirana, Portoroža in Lipice pa pa bodo dan sklenili z obiskom pri predsedniku skupščine občine Sežana, kjer bodo ob 18. uri v Kulturnem domu odprli razstavo o reševanju zavezniških letalcev med NOB na Slovenskem (bila je že predstavljena ob praznovanju 50-letnice ustavnovite slovenskih partizanskih brigad v Ljubljani), sledil bo še koncert Partizanskega zbora iz Ljubljane. Na to srečanje je ZZB Slovenije povabila tudi predstavnike Vseslovenske zveze partizanov VZPI-ANPI iz dežele Furlanije-Julijnske krajine in Združenja aktivistov in vojnih invalidov NOB iz Trsta.

Ugleđeni gostje bodo svoj obisk v Sloveniji sklenili jutri s predvidenim srečanjem s predstavniki borčevske organizacije iz Makedonije, če pa ta iz vojnih razlogov ne bi mogla prispeti v Ljubljano, bodo obiskali še muzej nacističnih zločinov in grobišče ustreljenih talcev v Begunjah in Bled.

Svetovna federacija veteranov, ki je bila ustanovljena leta 1950, deluje - tako je zapisano v njenem statutu - v prid mednarodnega sodelovanja in razumevanja, izgradnje pravičnega sveta ter se zavzema za utrditev miru v svetu, še posebej pa se zavzema za pravice vojnih veteranov in žrtev vojne v okviru spoštovanja človekovih pravic in svoboščin. Bila je tudi pobudnik petih mednarodnih konferenc vlad in borčevskih organizacij na temo borčevske zakonodaje, kjer so bila sprejeta pomembna priporočila vladam, ki naj bi predstavljala osnova za standard sodobne borčevske organizacije v demokratični družbi. Sedež Federacije je v Parizu, njen predsednik je Holandec Van Lanschot. Preko svojih članskih združenj na vseh celinah predstavlja danes 27 milijonov vojnih veteranov, borcev odpornih gibanj, deportirancev in drugih žrtev vojne. Vloga ZZB Slovenije je sprejem med njeno polnopravno članstvo je pravkar v rednem statutarnem postopku. Za ZZB Slovenije je sodelovanje v okviru FMAC-WVF potrebno in koristno zlasti glede seznanjanja z izkušnjami drugih borčevskih organizacij, kot tudi z zakonodajo in prakso drugih držav glede olajšav in pravic, ki gredo borcem, udeležencem in žrtev vojne, pripadnikom protifašističnih odpornih gibanj, glede urejanja položaja invalidov vojne, internirancev itd. zato, da bi tudi v samostojni Sloveniji dosegli ustrezeno raven takšne zaščite, kakor tudi boljše razumevanje teh vprašanj v javnosti. (j.k.)

GONARS — Jutri popoldne ob 16. uri bo na pokopališču v Gonarsu komemoracija, ki jo priprejata Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in deželna Slovenska skupnost v spomin na slovenske ljudi, ki so tam trpeli in umirali.

Zveza slovenske katoliške prosvete vsako leto obiše nekdanje taborišče ob dnevi spomina na rajne, Slovenska skupnost pa je želela dogodku dati še večji poudarek, saj je letos minilo 50 let od ustanovitve tega fašističnega taborišča. Včeraj pa je bil na pobudo Krožka za družbeno vprašanja »Virgil Šček« spominski večer v Peterlinovi dvorani v Trstu. O taborišču v Gonarsu so spregovorili zgodovinarji in pričevalci.

Devinsko-nabrežinska občina ima plinsko omrežje

Metan v Nabrežini

Droben jesenski dežek je včeraj dopoldne požegnal odprtje plinskega omrežja v devinsko-nabrežinski občini. Ko je ob 11.32 na trgu pred županstvom v Nabrežini župan Vittorino Caldi z baklo prižgal ogenj in je iz cevi, ki so jo postavili tehnični podjetja ACEGA, visoko švignil rdečerumeni plamen (**na sliki M. Magajne**), so se uresničile več kot desetletne želje domačinov po plinskem omrežju. Ekološko čist plin metan bo odslej grel njihova stanovanja in domove, pa tudi urade in druge strukture v tej najbolj severni občini tržaške pokrajine.

Na svečanosti pred županstvom so govorniki (župan Vittorino Caldi, podžupan Martin Brecelj, predsednik podjetja ACEGA Francesco Skodler in tržaški občinski odbornik za industrijske storitve Alessandro Perelli) vsi po vrsti poudarili, da gre za veliko družbeno pridobitev, za velik praznik, pa čeprav se tudi ob takoj pomembnem delu, kakršna navsezadnjje je metanizacija občine, ni bilo mogoče izogniti polemikam. A o tem pozneje.

Od včeraj deluje prvi del plinskega omrežja v devinsko-nabrežinski občini. Z metanom bodo odslej preskrbljene Nabrežina, Naselje sv. Maura, Sesljan in Vižovlj. Oskrbovala jih bo osrednja sprejemno-distribucijska kabina pri Vižovljah (po predvidevanjih načrta iz leta 1986 je bil zanje predviden strošek 200 milijonov lir). Ob tej bo delovalo še sedem manjših kabin (strošek 73 milijonov lir). Plinsko omrežje povezuje skoraj 10 km cevi raznih premerov za srednjetačeni plin (959 milijonov lir) in 27,5 km cevi za nizkotlačeni plin (3 milijarde 480 milijonov lir); za varnostno zaščitne naprave je bil predviden strošek 88 milijonov lir. Predsednik ACEGA Skodler je podčrtal napor, ki ga je podjetje vložilo v novo strukturo; dejal je, da so bila dela opravljena v predvidenem roku; z zadovoljstvom je podčrtal dejstvo, da se ACEGA vse bolj širi po teritoriju, omenil pa je tudi doprinos zavoda za ljudske hiše IACP, ki je sam poskrbelo za plinsko omrežje v Naselju sv. Maura. Skodler se je zaustavil tudi ob vprašanju privatizacije podjetja. Občinski odbornik Perelli mu je pozneje odgovoril, da se Občina dogovarja za delno privatizacijo nekaterih služb podjetja; kljub temu pa bo moral ACEGA vsekakor ohraniti svojo pomembno javno vlogo.

Župan Caldi se je v uvodnem posegu obregnil ob polemiko s Tržaško občino, ki je dve dolgi leti zavlačevala s podpisom konvencije z devinsko-nabrežinsko občino. Melonarji takrat niso hoteli, da bi okoliška občina dobila metan; šele po Staffierijevem odhodu je njegov naslednik Richetti podpisal s takratnim devinsko-nabrežinskim županom Brezigarjem akt, ki je formalno odprl vrata metanu v občino. Ob takem Staffierijevem zadržanju ni bilo nič čudnega, da je občinska sekcija Slovenske skupnosti nasprotovala njegovi prisotnosti na včerajšnji slovesnosti. Tržaška občinska uprava se je izognila morebitnemu »incidentu« s tem, da je namesto Staffierija v Nabrežini spregovoril odbornik Perelli.

Če se je pot metana v devinsko-nabrežinski občini začela s polemiko, pa se je tudi iztekel s polemiko. Prva je bila ideološko-politična, druga striktno gospodarska. Izval jo je konzorcij mladih obrtnikov TESI (v katerem delujejo tudi nekateri člani SDGZ), ki naj bi ga podjetje ACEGA »oškodovalo« pri dodeljevanju inštalaterskih del na račun goriške zadruge ICI. Župan Caldi je v svojem govoru med drugim omenil, da je ACEGA pri-

dilo za domače obrtnike izpopolnjevalni tečaj z namenom, da bi se le-ti strokovno pripravili za priključevanje gospodinjstev na plinsko omrežje. Caldi je pri tem dodal, da je bil odziv domačih obrtnikov malošteviljen, medtem ko so nekateri prisotni obrtniki zatrjevali, da je bila dvorana športnega centra v Vižovljah, kjer je tečaj potekal, vedno poln zasedena...

Naj bo kakorkoli že, udeleženci slovesnosti so se — po blagoslovu župnika Brecelja in vikarja Uga in po aplavzu, ki je sledil prvemu metanskemu plamenu v občini — zbrali na zakuski, ki jo je priredilo (uganite kdo?) podjetje ICI. Tu je bilo mogoče izvedeti še za ozadje včerajšnje slovesne ceremonije. Svečanost je na lastno pest priredilo vodstvo ACEGA: razposlalo je lastna vabilo (izključno v italijanščini), med povabljenimi govorniki pa ni bilo mesta za slovenski pozdrav. Ta kiks v dvojezični občini je »popravil« podžupan Brecelj, ki je tudi v slovenščini orisal veliko delovno zmago, opozoril pa je tudi, da gre delo dopolniti z dobavo plina tudi v druge vasi v občini.

V devinsko-nabrežinski občini je od včeraj vsekakor topleje. Za tamkajšnje prebivalstvo je — mimo vseh polemik — zdaj prav to najbolj pomembno.

MARJAN KEMPERLE

Dogovarjanje med Kmečko zvezo in KGS o posegih na teritoriju

Delegacija Kraške gorske skupnosti je v preteklih dneh na prošnjo Kmečke zveze sprejela predstavništvo stanovalne organizacije slovenskih kmetov, ki so jo sestavljali predsednik Debelis, podpredsednik Robert Ota, član odbora A. Krišmančič in tajnik organizacije Edi Bukavec, medtem ko je delegacijo KGS vodil njen predsednik Širca, v njej pa so bili še podpredsednik in drugi odborniki ustanove.

Predstavniki KGS so na srečanju izrazili svoja stališča in poglede v zvezi z najbolj perečimi problemi, ki zadevajo upravljanje teritorija in kmetijsko problematiko. Najprej je stekel pogovor o sporazumu za izgradnjo sinhrotona, ki je praktično zaobjekt v dejelnem zakonu za razvoj Krasa. Predstavniki Kmečke zveze so ob tem podčrtali, da se ta sporazum ne uresničuje, še posebej pa je zaskrbljujoče dejstvo, da dejelna uprava še ni pripravila programskega sporazuma, v okviru katerega bi bilo treba uresničiti vse posege na teritoriju, ki so predvideni v sporazumu. Gre predvsem za posege v korist prebivalstva in izgradnjo infrastrukture.

Delegaciji sta nato razpravljali o uporabi 900 milijonov lir, ki jih omenjeni sporazum namenja za razvoj kmetijstva. KGS je v zvezi s tem že pripravila pravilnik za porazdelitev finančnih sredstev, ki so vsekakor dobrodošla, a ne tako visoka, kot je bilo pričakovati. Vsekakor sta se delegaciji strinjali, da je treba finančna sredstva čimprej uporabiti za dejanske potrebe kmetijskih dejavnosti. Predstavniki Kmečke zveze so povrhu izrazili željo in potrebo, da bi se vse pristojne sile zavzeme, da bi dejelna uprava odobrila načrt za družbeno-gospodarski razvoj Krasa, ki predvideva za kmetijski sektor 15 milijard lir investicij.

Predstavniki KZ so nadalje na sestanku sogovornike zaprosili za pomoč, da bi bilo celotno tržaško območje priznano kot gorato. Poleg tega so predstavniki KZ ponovili svoje stališče glede predvidene uresničitve kraškega parka, ki je sicer tudi omenjen v zakonu za razvoj Krasa. Pri tem je KZ ponovila že znano stališče, po katerem se mora izvajati predvsem aktivna zaščita Krasa, ta pa mora spoštovati vse aktivne družbene dejavnosti. Ob koncu so predstavniki KZ še podčrtali, kar je bilo potrjeno na zadnjem občnem zboru organizacije, in sicer, da je KGS prepotrebna vmesna ustanova, ki bi morala po mnenju KZ odigrati važno vlogo za razvoj kraškega teritorija. Zato si morajo vse sile prizadetevati — je bilo podčrtano — da KGS v celoti ohrani dosedanje teritorialne pristojnosti.

Pri obravnavanju vseh teh vprašanj je predsednik KGS Širca podčrtal zlasti zapleten politični položaj, ki vlada v tržaški pokrajini, kjer prevladuje negativen odnos do problemov, ki zadevajo Slovence. V zvezi z izvajanjem sporazuma o protivrednostih je ugotovljal, da ne samo pri občinski in pokrajinski, ampak tudi pri dejelni upravi (v odborništvu za okolje) prihajajo do izraza drugačne smernice glede določil sporazuma. Dodal je, da bodo sredstva za kmetijstvo odobrena po vsej verjetnosti že v teknu letosnjega novembra in izrazil željo, da bi bil ta denar uporabljen za resnične potrebe kmetijstva.

Glede kraškega parka pa je predsednik KGS poudaril, da bi si bilo treba glede na današnje razmere zmisli uresničitev parka »po naši meri«, kar bi lahko privelo do rešitve v razvojnem smislu, predvsem zato, ker so se doslej večkrat nesporujoča si stališča med kmeti in naravovarstveniki precej zbliza.

S tiskovne konference Demokratične zveze

Staffieri naj se umakne če ni sposoben upravljati

Medtem ko se občinska uprava nahaja pred dramatičnim finančnim stanjem in pred pomembnimi zapadlostmi, kot sta na primer določitev tarif za razne storitve in priprava proračunskega dokumenta, je Staffierijev odbor ubral pot nesoočanja v občinskem svetu; odborniki delujejo v nasprotju z vsemi demokratičnimi pravili in se glede bistvenih izbir ne soočajo s svetovalskimi komisijami. Poleg tega ostaja odprto vprašanje občinskega statuta, ki je povezan s pripravo izvršilnega pravilnika; le-ta se zavlačuje v nedogled, tako da občan ne more razpolagati z demokratičnimi instrumenti za sodelovanje in za aktivni nadzor nad javnim upravljanjem.

Občinski svetovalci Demokratične zveze Roberto Treu, Anamarija Kalc in Claudio Mitri niso bili prav mehki do Staffierijevega načina »upravljanja mesta. Nasprotno: na tiskovni konferenci so podrobno orisali svoje globoko nasprotovanje do takega načina upravljanja, predvsem zato, ker se gospodarski in socialni položaj Trsta stalno slabšata, k čemer je treba dodati tudi Amatove ukrepe, na osnovi katerih bodo občinske blagajne razpolagale z vse manj denarja. Poleg vsega tega občinski odbor še ni odgovoril na 201 svetovalsko vprašanje, občinski svet ni razpravljal o 8 resolucijah in o 5 interpolacijah, ki že dolgo ležijo v predalih občinskih uradov, da ne govorimo o številnih pismih, ki jih je župan prejel v zvezi s hudim gospodarskim položajem v tržaški občini.

Odkar je bil izvoljen občinski odbor, se je skupčina sestala samo enkrat, kar pomeni, da so izvoljeni organi praktično paralizirani, ugotavljajo predstavniki Demokratične zveze in dodajajo, da se štiri svetovalske komisije sploh še niso sestale, ostala pa so imele le nekaj sej, kljub temu da občinsko upravo bremenijo (sprejeti jih mora do konca meseca) nujne zadosti. Umeščena je bila sicer

komisija za »transparentnost«, ki se je tudi že trikrat sestala, vendar gre dodati, da ji predseduje oseba, ki ni iz vrst koalicije.

Prireditelji tiskovne konference so tudi pojasnili, s kakšnimi težavami so dosegli, da so se nekateri rajonski sveti sploh sestali, čeprav so razpravljali le o rednih zadevah, ne pa o specifičnih vprašanjih, ki zadevajo posamezne občine. Sicer pa so se občinski svetovalci Demokratične zveze pisno obrnili na načelnike vseh svetovalskih skupin in jih pozvali, naj bi razpravljali o nujnih in dramatičnih gospodarskih problemih ter sprejeli ustrezne odločitve. Ob tem pa ne izključujejo možnosti, da bi se poslužili tudi pravne poti, saj je Staffierijeva uprava po njihovih besedah naredila vse, da bi onemogočila delovanje občinskega sveta, in to zaradi notranjih listarskih razhajanj. Sedaj pa skuša Lista instrumentalizirati vprašanje Osima in s tem preusmeriti pozornost v drugačno smer, ugotavlja Demokratična zveza, ki ne sprejema upravne paralize in zato vabi občinski odbor, naj se umakne in prepustiti svoje mesto drugim, saj občinski svetovalci ne nameravajo odstopati od svojih institucionalnih dolžnosti.

Srečanje z bosanskim pisateljem Stanisićem

Krožek 1991 prireja noč ob 20. uri v dvorani I. Gruden v Nabrežini srečanje o grozotah v republikah bivše Jugoslavije. Na večeru z naslovom Ob doživljjanju vojne: sledovi in spomini bo spregovoril Božidar Stanisić, bosanski pisatelj srbske narodnosti, ki se zavzema za mir in za pospeševanje dialoga med kulturnimi. Iz njegovega pričevanja bodo izstopali razkoli, ki jih vojna ustvarila med izobraženci na zasebnih in na skupinskih ravni.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

- BTP so obveznice s koriščenjem 1. septembra 1992 in zapadlostjo 1. septembra 2002.
- Obveznice dajejo letno 12% bruto obresti izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.
- Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.
- Dejanski letni donos BTP znaša 10,78%, če bodo obveznice prodane po ponujeni ceni.
- Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.
- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 2. novembra.
- Obveznice BTP se koristijo s 1. septembrom: ob vplačilu (5. novembra) bo treba doplačati poleg cene, iznese na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.
- Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.
- Naknadne informacije nudijo banke.

Prvi tržaški dan slovenskega veleposlanika v Rimu Marka Kosina

»Dobrososedski odnosi so v korist Italije in Slovenije predvsem obmejnem krajem in njihovemu razvoju«

Slovenski veleposlanik v Rimu Marko Kosin je včeraj pričel svoj dvodnevni obisk v Trstu. V dopoldanskih urah se je sestal s predsednikom deželne vlade Viniciom Turelлом in s predstavniki slovenskega gospodarskega življenja v FJK, popoldne pa je bilo na sprednu srečanje s skupnim predstavnikištvom Slovencev v Italiji. Danes bo veleposlanik obiskal deželnega vladnega komisarja Sergia Vitella ter se sestal z vodstvoma Inštituta za raziskovanje Vzhodne Evrope (ISDEE) in Inštituta za zunanjo trgovino (ICE).

Na uvodnem srečanju s predsednikom deželne vlade Turelлом je Kosin izrazil zadovoljstvo nad Turellovim poročilom na torkovi seji deželnega sveta, v katerem je podrobno in pozitivno ocenil nedavni obisk deželnega odbora v Ljubljani. Sogovornika sta se vedala dotaknila tudi glasnega protestiranja nekaterih tržaških krogov proti potrditvi Osimske in drugih sporazumov, ki jih je po razpadu Jugoslavije prevzela Slovenija. Turello je potrdil stališče, da bo nedvomno prišlo do novih pogajanj med Slovenijo in Italijo za prilagoditev nekaterih določb spremenjenim razmeram, alarm okrog te zadeve pa je ocenil kot predvolilno manipulacijo. Kosin je obnovil prav tako znano stališče Slovenije o pripravljenosti, da se z novimi dvostranskimi sporazumi ažurirajo nekatera vprašanja, ki jih obravnavajo Osimski in drugi sporazumi. Kot ilustracijo takega pristopa je navedel za november napovedano skupno obravnavo Videmskega sporazuma in urejanje položaja manjšin v posebnih dvostranskih sporazumih.

Na sedežu Slovenskega gospodarskega združenja so slovenski gospodarstveniki s predsednikom Borisom Siegom dobesedno zasuli veleposlanika Kosina s kopico konkretnih predlogov in pripomb, zadevajočih ali italijansko ali slovensko vlado ter sploh odnose med obema državama na gospodarskem področju. Kot središčno pa so izrekli kritiko, da Slovenija

ne izkoristi v celoti za obe strani koristno posredniško vlogo slovenskega gospodarstva v Italiji. Zavzeli so se za ohranitev in oživitev poslovanja po avtonomnih računih, pa tudi za podporo predlogu, da bi čim prej uveli skupno in zato hitrejše italijansko-slovensko carinjenje. Opozorili so, da italijanske oblasti ne izdajajo dežavnih dovoljenj slovenskim državljanom, ki na področju Italije upravljajo družbe z večinskim slovenskim kapitalom, čeprav je zatevi po recipročnosti v Sloveniji že zadoščeno. Povedali so tudi, da vrla dokajšnja zmenda na področju povezovanja italijanskega in slovenskega gospodarstva, saj se je namesto nekdanje zbornice ITALJUG pojavilo že nekaj novih zbornic, ki si med seboj konkuričajo, rezultatov pa ni.

Veleposlanik Kosin je obljudil podporo nakazanim predlogom in zaprosil za stalno obveščanje. Še posebej pa je svetoval premislek o tistih gospodarskih temah, ki naj bi jih regulirali v bodočih sporazumih med državama. Veleposlanik je nato obiskal Tržaško kreditno banko.

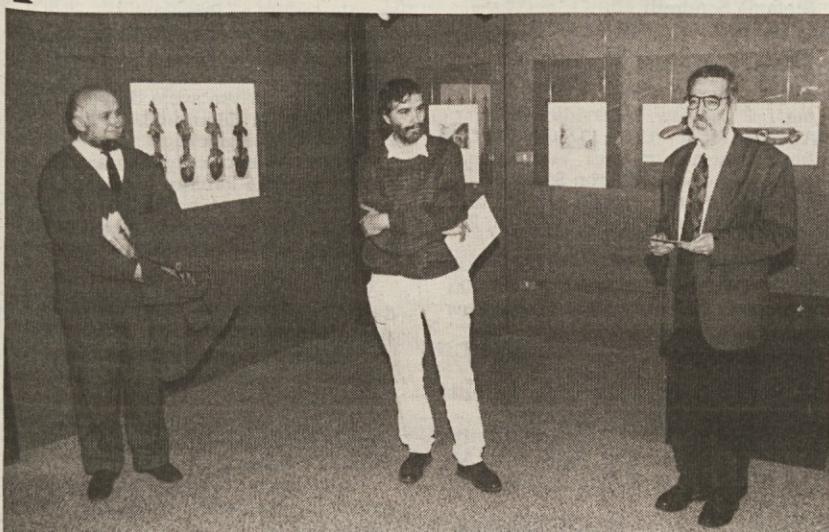
Srečanje s skupnim predstavnikištvom Slovenec v Italiji je potekalo na sedežu slovenskega konzulata v Trstu. Tu so se s Kosinom in konzulom Šušmeljem sešli deželni tajnik SSk Ivo Jevnikar,

predsednik SKGZ Klavdij Palčič, načelnik slovenske komisije pri PSI Rudi Pavšič, predstavnik Slovencev pri SKP Sergij Lipovec, predsednik slovenske komponente DSL Miloš Budin, predsednica SSO Marija Ferletič in predstavnik videmskih Slovenev Viljem Černo. Slovenski predstavniki so Kosinu izrazili zaskrbljenost zaradi najnovejše gonje proti Osimu, pri kateri je tarča napadov tudi slovenska manjšina, ter poudarili, da bi Italija morala končno urediti položaj Slovencev v Italiji, tako kot je Slovenija že uredila položaj italijanske manjšine. Pri tem so poudarili zahtevo po zaščitnem zakonu, pa tudi po volilni zakonodaji, ki bi slovenski manjšini zajamčila zastopstvo. Izrazili so tudi željo, da bi Slovenci v Italiji lahko igrali povezovalno vlogo na vseh področjih sodelovanja med Italijo in Slovenijo. Veleposlanik Kosin je zagotovil stalno in odločno podporo prizadevanjem Slovencev v Italiji po enakovpravnem uveljavljanju ter napovedal, da bodo vsi ti problemi prav gotovo v središču pozornosti tudi na obisku predsednika slovenske vlade Drnovška v Rimu, ki bo predvidoma 11. in 12. novembra.

M. B.

Na sliki(foto Križmančič) veleposlanik Kosin (desno) pri predsedniku Dežele Turellu.

Na tretjem srečanju v TKG predstavili hrvaške umetnike

V Galeriji Tk je bilo sinoči že tretje srečanje z likovno umetnostjo in poezijo, posvečeno tokrat hrvaškim ustvarjalcem. O sodobni hrvaški grafiki je spregovoril pesnik Tonko Maroević, ki se je predstavil kar v dvojni vlogi, kot literarni avtor in kot umetnostni kritik.

Jedrnatno pregledano razstavo sodobnih hrvaških grafikov je pripravil Krasimir Trajkov, lastnik in mentor agencije Macedonia Miniatura. Izbral je šest likovnikov: Miroslava Šuteja, Dubrovko Babić, Ivico Šiška, Ljubomira Stahova, Lidijo Šeler in Nikolo Kojdla. Kot je poudaril Tonko Maroević, so to emblematična imena. Razstavljeni dela so izraz različnih teženj, od neogeometričnih in abstraktnih do metafizičnih gledanj kot tudi tradicionalne tehnike. Vsa izražajo duhovno napetost, ki preveva sodobno hrvaško likovno umetnost, bodisi da se navezujejo na tuje vplive, bodisi da njihova izraznost sloni na popolni originalnosti.

O pesniškem delu Tonka Maroevića je spregovoril Marko Kravos. Potrudil se je predvsem pri njegovi zadnji zbirki Četveroručno, ki je izšla pred dnevi. Pesnika je seveda predstavil predvsem skozi prizmo njegovega umetniškega snovanja, z dvema poezijama, s starejšo Po receptu Dragi Ivanševiča - Tonko Maroević je opozoril, da se je ta hrvaški pesnik rodil v Trstu l. 1908 - in z novejšo, vzeto iz zadnje knjige. Prisotni so lahko primerjali izvirnik s Kravosovima prevodoma v italijanščino in slovenščino.

Kot so sinoči poudarili, je zlasti v sedanji težkih časih pomembna tudi Maroevičina dejavnost v vlogi podpredsednika hrvaškega PEN kluba. Tudi na sinočno predstavitev je prišel naravnost s srečanja s predstavniki slovenskega PEN kluba v Ljubljani. (bov)

Na sliki (foto Križmančič) z leve Krasimir Trajkov, Tonko Maroević in ravnatelj TK galerije Franko Vecchiet med sinočno otvoritvijo.

Drevi na Opčinah protestni shod članov SDGZ

Drevi ob 20. uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah protestni shod vseh kategorij samostojnih delavcev - gostinčev, obrtnikov, trgovcev - in svobodnih poklicev, včlanjenih v Slovensko deželno gospodarsko združenje. Manifestacijo je Združenje organiziralo z namenom, da bi prispevalo k sensibilizaciji tako svojega članstva kot tudi širše slovenske javnosti o krivičnih in nevarnih vidikih novih vladnih davčnih ukrepov. »Minimum tax« in ostali ukrepi so namreč po mnenju organizatorjev naperjeni zoper samostojno delo in svobodne poklice, zato Združenje toplo vabi svoje člane, naj se njihovi krivičnosti zoperstavijo z množično udeležbo na shodu.

Direktor Združenja Vojko Kocjančič nam je pred drevišnjim shodom na Opčinah posredoval naslednjo izjavo:

Člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja odklanjajo generične obtožbe, češ da so samostojni delavci in prosti poklici edini krivci davčnega utajevanja, ki bremenijo državo in jo sili, da mora klesteti socialne storitve. Ne sprejemajo demagoškega instrumentaliziranja statističnih podatkov in želijo, da se slišijo tudi njihova stališča. So absolutno proti krivičnemu zakonu, ki bo prizadel najšibkejše sloje samostojnih delavcev, prave davčne utaje pa ne bo zatrli, ampak bo kvečjemu še stimuliral.

Kosin ocenjuje tržaško gonjo proti »Osimu«

Gospod veleposlanik, kater je glavni namen vašega obiska v Furlaniji-Julijski krajini?

Prvič prihajam v Furlanijo-Julijsko krajino kot veleposlanik Republike Slovenije, in sicer na vladnosteni obisk. Gre tudi za prvo italijansko deželo, ki jo obiščem, odkar sem slovenski veleposlanik v Rimu. To je povsem naravno, saj Slovenija meji s to deželo, tu tudi živi slovenska manjšina in sploh se pletejo številne vezi gospodarske in druge narave s Slovenijo. Povedati moram, da sem doslej na splošno naletel na veliko pravljeno resolucijo (ki osvaja priporočila ljudske peticje zbranih je bilo 5.000 podpisov, ki so jih nato izročili Ravalliju), po kateri naj bi mestno središče zaprli za promet in obenem okreplili javni mestni prevoz.

Kako pa gledate na najnovje gonjo v Trstu proti potrditvi Osimske in drugih sporazumov s Slovenijo?

Kar se v Trstu s tem v zvezi dogaja, je po pravici rečeno žalostno. Očitno nekatere sile tu še vedno niso razumele, da so dobrosedski odnosi v korist Italije in Sloveniji, pa tudi same Trstu.

Presestljivo je, da se najdejo sile, ki v sedanjem urejanju odnosov med Slovenijo in Italijo vidijo priložnost, da bi izvajali pritiske na Slovenijo, in skušajo celo odpirati vprašanje meja. V resnici tega vprašanja ni. Meje, kakor so bile začrtane po 2. svetovni vojni, so mednarodno priznane in nespremenljive. Kdor bi hotel v tem smislu revidirati Osimo, je v resnici skregan s sedanjo Evropo, skregan z Italijo in s Slovenijo, pa tudi s samim Trstom.

Resnično vprašanje našega časa ni spremjanje meja, ampak njihovo odpiranje. Zavzemati se moramo za evropsko mejo med Italijo in Slovenijo. (mb)

Onesnaženost zraka v mestu

Zeleni prijavili tržaškega župana sodnim oblastem

Federacija Zelenih je včeraj vložila na sodno oblast prijavo v zvezi z mestnim prometom in onesnaževanjem zraka, v kateri obtožuje »najvišjo zdravstveno oblast v pokrajini« - se pravi tržaškega župana Staffierija - »nezpolnjevanja službene dolžnosti«. Zeleni namreč ugotavljajo, da so bile v preteklem tednu prekoračene vse varnostne meje onesnaževanja, odgovorni organi pa v takem položaju niso storili prav ničesar, razen nekaterih besednih pozivov.

Predstavniki Zelenih Wehrenfennig, Ferrante in Gherina so na včerajšnji tiskovni konferenci poudarili, da so v občinskem svetu vložili resolucijo (ki osvaja priporočila ljudske peticije zbranih je bilo 5.000 podpisov, ki so jih nato izročili Ravalliju), po kateri naj bi mestno središče zaprli za promet in obenem okreplili javni mestni prevoz.

Federacija Zelenih zahteva, naj se na tej resoluciji čimprej razpravlja v občinskem svetu, da bi se na tak način podprlo razne pobude v emergenčnem stanju in da bi politični predstavniki ne bili izpostavljeni izsiljevanju nekaterih »aristokracij« in trgovcev. Federacija Zelenih obenem obsoja dejstvo, da občinska uprava še ni pripravila načrta tako za emergenčno stanje, kot za redno »upravljanje« mestnega prometa, medtem ko se reševanja tega problema loteva še sledi sedaj, da bi to bila novost.

Ob vsem tem pa imamo opravka še z vprašanjem slabega upravljanja oddelka mestnih redarjev: od 114 jih je namreč kar 50 zaposlenih v uradih, zaradi česar si bodo Zeleni prizadevali, da se bodo ponovno vrnili na ulice. Federacija Zelenih napoveduje tudi vrsto nenasilnih pobud: danes na Korzu Italia, prihodnji teden na Goldonijevem trgu, v pondeljek, 9. novembra, pa na Borznem trgu; poleg tega je za 27. november predvidena množična manifestacija.

Razčlenjen predlog tržaškega sindikata CGIL Za davčno pravico

Tržaški sindikat CGIL je pripravil razčlenjen predlog za večjo davčno pravico, ki ga je včeraj predstavil tisku oziroma posredoval javnosti v razpravo. V uvodu sestavljalci dojema o davčni pravico zagotavljajo, da njihov namen ni »izdajati« davčne položaje posameznih davkoplačevalcev, pač pa ustvariti močan in stalen pritisak na finančno intendantco, da bi le-ta polno izvajala svoje funkcije. Res je - ugotavlja CGIL - da je davčna zakonodaja nezadostna, razdrobljena in zapletena, kar pomeni, da jo je težko izvajati, toda glavni problem je drugje: v njenem dejanskem neizvajaju, katerega vzroki so v prepletu med pomanjkanjem politične volje in velikimi organizacijskimi pomakljivostmi davčne uprave.

Dokument CGIL se v uvodu ustavlja tudi pri protestu samostojnih delavcev proti tim minimum tax, sicer ne najboljšemu, a nedvomno najnemu ukrepu. Protest po mnenju sindikata ni upravičen, saj je davkoplačavec, ki spoštuje predpise zagotovo nad minimimi, ki jih predvideva ta ukrep. Pač pa se CGIL zavzema za uvedbo tim »kontrasta interesov« po anglosaškem vzoru, ki bi vpeljal možnost odbitka davčnega potrdila (ricevuta) v klientovi prijavi dohodkov. Tako bi se klientova korist avtomatično preseila tudi na samostojnega delavca, ki je potrdilo izdal, saj bi olajšava najbolj učinkovito vplivala na zatiranje konkurenčne dela na črno.

Za večjo davčno pravico predvideva CGIL dve ločeni smeri poseganja: v odnosu do finančne intendance in do tributarnih komisij. Prva bi moral opredeliti sektorje, na katere velja osredotočiti nadzor, in redno objavljati rezultate svojih preverjanj, v pomoč pa bi morali ustanoviti »davčni observatorij« s so-

delovanjem trgovinske zbornice. Glede tributarnih komisij, na katere dävkoplačevalci naslavljajo prizive glede izidov davčnih preverjanj, pa CGIL zahteva, naj bodo v njih tudi predstavniki odvisnega dela.

Davkoplačevalci, ki izpolnjujejo svojo dolžnost, se ne smejo batiti podobnih pobud, zaključuje tržaški CGIL v svojem dokumentu, ki se noče sklicevati na moralno, poklicno etiko in občutek za državo, pač pa želi spodbuditi ustanovitev »zavezništva konvergentnih interesov«, ki je tako v korist odvisnih kot samotnih delavcev.

Mlad agent umrl v nesreči

Včeraj zjutraj se je na državni cesti 202 v bližini izhoda za Center za znanstvene in tehničke raziskave pri Padričah priprila prometna nesreča, v kateri se je smrtno ponesrečil 23-letni Angelo De Michele, ki je bil kot agent javne varnosti zaposlen na mejnem prehodu pri Pesku. Mlad agent, ki se je rodil v Palmanovi, stanoval pa je v Cervignanu, se je peljal na delovno mesto, ko je - verjetno zaradi mokrega cestišča - izgubil nadzor nad svojim starim avtomobilom fiat 127 in zapeljal na drugo stran ceste. V nasprotni smeri, se pravi proti Opčinam, je takrat pripeljal tovornjak, ki ga je upravil Tržačan Maurizio Zingarelli. Angelo De Michele je bil pri priči mrtev, medtem ko se je voznik tovornjaka samo laže poškodoval.

Otvoritvena predstava
sezone 1992-93

Aldo Nicolaj

Hamlet
v pikantni omaki

Režija ŽARKO PETAN

Jutri, 31. oktobra, ob 20.30 - Izven
abonmaja

gledališča

Dom Albert Sirk v Kriju
KUD MAGNET — AMATEATER
Nocoj ob 21. uri ponovitev predstave
CARA PROFESSORESSA Ljudmila Razumovskaje iz izvedbi gledališke skupine Teatro degli Asinelli iz Trsta.

Ponovitev jutri ob 21. uri.

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče F-JK

Gledališka sezona 1992/93: abonmaji pri osrednji blagajni v Galeriji Pröttel, 630063 (urnik: vsak dan 9.00-12.30, 15.30-19.30; tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 - tel. 567201 (urnik: vsak dan ob 12.15.30, 16.30-20).

Danes ob 20.30 bo na sporednu ponovitev Pirandellovega dela TUTTO PER BENE z Glaucom Maurijem in Silvano De Santis. Režija Guido De Monticelli. V abonmaju odrezek št. 1 (alternativno). Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni in v gledališču Rossetti.

Ponovitev jutri ob 20.30 za red II. sobota (zadnja predstava v nedeljo, 1. novembra).

V torek, 3. novembra, ob 20.30 bo Teatro Stabile iz Bocna predstavilo delo G.B. Shawa IL MAGGIORE BARBARA z Gianricom Tedeschijem. Režija Marco Bernardi. V abonmaju odrezek št. 2A.

Za vstopnice in rezervacije se lahko zglašate pri osrednji blagajni v pasaži Prötti in v gledališču Rossetti.

Gledališče Cristallo

La Contrada

Gledališka sezona 1992/93: v gledališču Cristallo, pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Prötti, na sedežih sindikatov lahko vpišete abonma za novo gledališko sezono.

Nocoj ob 20.30 ponovitev dela Carpinteria in Faragune PUTEI E PUTELE. Nastopajo A. Reggio, M. Lo Vecchio, G. Saletta, O. Bobbio. Režija F. Macedonio. Jutri ponovitev ob 20.30.

razne prireditve

SKD Cerovljane-Mavhinje priredi danes, 30. oktobra, v OS Miroslav Vilhar v Cerovljah s pričetkom ob 20.30 večer díapoživotov Damjana Križančiča: UTRINKI NARAVE, JAME, KRAŠKI SVET, TO, KAR ŽIVI OKOLI NAS. Vljudno vabljeni.

Foto Trst 80 prireja 1. fotografiski extempore v nedeljo, 8. novembra 1992, na območju tržaškega Krasa. Pravilnik je na razpolago v Tržaški knjigarni ali ob vpisovanju. Za informacije tel. ob petkih od 20.30 do 22. ure na št. 635626.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 31. oktobra, na večer, posvečen skladatelju MARIJU KOGOJU ob 100-letnici rojstva. Njegov lik in delo bo z besedilom in glasbo osvetil prof. Tomaž Simčič. Prisrčno vabljeni vsi, posebno tisti, ki jim je pri srcu glasbena kultura. Začetek ob 18.30.

Sklad Mitja Čuk

se toplo zahvaljuje kantavtorju IZ TOKU MLAKARJU za dobrodelni nastop in DRUŠTVENI GOSTILNI z Opčinami za odličen kulinarčni sprejem.

Prispevajte

za

Dijaški dom

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE PRIREJA

PROTESTNO SREČANJE

PROTI "MINIMUM TAX" IN OSTALIM

VLADNIM UKREPOM ZOPER

SAMOSTOJNO DELO IN SVOBODNE POKLICE

PETEK 30.X.- PROSVETNI DOM NA OPĆINAH
 ob 20.00

ČLANI GOSTINSKE, OBRTNE IN TRGOVSKIH SEKCIJ TER SVOBODNIH POKLICEV, ZOPERSTAVIMO SE NOVIM KRIVIČNIM UKREPOM Z MOŽIČNO UDELEŽBO NA NAŠI MANIFESTACIJI!

Združenje borcev NOV Občine Sežana

vabi

na otvoritev razstave »REŠEVANJE ZAVEZNIŠKIH LETALCEV MED NOB NA SLOVENSKEM«, ki bo danes, 30. 10., ob 18.00 v Kulturnem centru Srečka Kosovela Sežana.

V programu sodeluje Partizanski pevski zbor iz Ljubljane.

razna obvestila

Stranka komunistične prenove - Kroat Kras prireja danes, 30. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem domu na Prosek u javno razpravo na temo: Protilejudska vladna politika in predlogi komunistov za ustrezni boj. Posegel bo tov. Stojan Spetić.

SKD Vigred obvešča, da bo danes, 30. oktobra, ob 20. uri v društvem prostorih v Šempolaju sestanek z Adrijanom Regent za začetek šivilskega tečaja vseh stopenj.

SKD Tabor Općine - Prosvetni dom. Tudi letos se vsak četrtek srečamo dekleta in žene OB PLETENJU ŠE KAJ ob 20. ure dalje. Vabljene!

Ludoteka išče raznovrstne, zabavne, poučne, družabne, rabljene in po možnosti še cele IGRE OZ. IGRACHE. Za poklonjenja darila so že vnaprej hvalični vsi sedanjini in bodoči prijatelji Ludoteke. Igre in igrače zbiramo do 6. novembra letos na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 635626, vsak dan, razen ob sobotah, ob 16. do 18. ure.

Občinsko združenje prostovoljnega gasilca Breg vabi k pristopu nove člane. Vsem, ki želijo podrobnejših informacij, sta v večernih urah na razpolago Fausto Di Donato, tel. 382018, in Sergio Bandi, tel. 231891.

SKD Cerovljane-Mavhinje priredi v nedeljo, 8. novembra, JESENSKI POHOD NA GRMADO IN OKOLICO. Odhod bo ob 8. do 9.30 izpred Kohišča (100 m od OŠ v Cerovljah). Poskrbljeno bo za toplo pijačo in jedajo. Vljudno vabljeni vsi ljubitelji narave.

Partizani-aktivisti sekcije Općine-Bani-Ferlugi-Piščanci vabijo v nedeljo, 1. novembra, na počastitev spomina padlih v NOB. Zbirališče ob 9.30 na dvorišču Prosvetnega doma na Općinah. Najprej bomo počastili padle pri vaškem spomeniku nato na pokopališču. Istočasno bo delegacija položila vence pri spomeniku 71 talcem, pri spomeniku Pinku Tomažiču in tovaršem ter Rozaliji Gulič. Sodeloval bo MoPZ Tabor.

Odbor za ponovno vrnitev in uporabo Narodnega doma pri Sv. Ivanu, SKD S. Škamperle, SKD Union Podlonjer in Lega sindikata upokojencev CGIL Sv. Ivan vabijo na počastitev mrtvih v nedeljo, 1. novembra, ob 11. uri pred ploščadim pri Sv. Ivanu. Vabimo prebivalstvo, da počasti s cvetjem spomin umrlih.

KD Fran Venturini in VZPI Domj priredita komemoracijo padlih v NOB ob 40-letnici postavitev spomenika pri Domju jutri, 31. oktobra. Zbirališče pred gostilno Vesna-Primavera (ex Čefuta), Domjo št. 36. Ob 15. uri bo spred vrečil krenil do spomenika, kjer bo slvesnost.

Delegacija združenja partizanov ANPI s Prosek-Kontovelja bo skupno z delegacijo Občine Sežana počastila padle borce v NOB in umrle v taboriščih s polaganjem vencev pri spomenikih jutri, 31. t. m., ob 14. uri na Prosek v 14.30 na Kontovelju.

Odbor za postavitev spomenika padlim in Mačkoljah in sekcija VZPI-ANPI bosta v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri počastili vence na spomenik padlim v Mačkoljah. Sodeloval bo MePZ Primorsko. Vabimo vsačane k udeležbi.

MePZ Igo Gruden iz Nabrežine se bo spominu padlih in umrlih poklonil v nedeljo, 1. novembra, po naslednjem urniku: ob 14.45 pri občinskem spomeniku padlim ter ob 15.00 na pokopališču v Nabrežini, ob 15.20 na pokopališču ter ob 15.30 pri spomeniku padlim v Šempolaju, ob 15.45 pri spomeniku padlim v Praprotu, ob 16.00 pri spomeniku padlim v Prečniku in ob 16.15 na pokopališču v Slynem.

Člani sekcije VZPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg obveščajo, da bodo polagali vence na spomenike padlim po naslednjem razporedku: jutri, 31. oktobra, ob 10. uri v Zazidu, v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri v Mačkoljah, ob 14. uri v Prebenegu in 14.30 v Dolini.

Danes praznuje svoj 63. rojstni dan
naša draga

MARICA PIPAN

Vse najboljše ji želijo
Franco, Robi, Clara ter mala
David in Erik.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 30. oktobra 1992

ALFONZ

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 16.55
- Dolžina dneva 10.13 - Luna vzide ob
11.27 in zatone ob 20.30.

Jutri, SOBOTA, 31. oktobra 1992

BOLFENK

PLIMOVANJE DANES: ob 0.07 najvišja
ja 22 cm, ob 4.56 najnižja -3 cm, ob 10.36
najvišja 34 cm, ob 17.54 najnižja -45 cm.VREME VČERAJ: temperatura zraka
19.6 stopinje, zračni tlak 999,6 mb rahlo
raste, veter 25 km na uro jugo-vzhodnik,
s sunki do 40 km na uro, vlagla 68-odstotna,
nebo oblačno, more močno razgibano,
temperatura morja 17,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Shukri Abdalla Mohamed, Rossella Agolini, Stefano Girelli, Lorenzo Carli, Johana Pecar, Nicole Bell-sasso.

UMRLI SO: 88-letni Silvio Coltorti, 3 leta star Roberto Solghetto, 65-letni Macallè Soravito, 91-letna Carolina Vatorec, 84-letna Noemi Zorzutto, 78-letna Maria Domenica Veneziano, 79-letna Maria Torre, 66-letni Carlo Ljuba, 70-letni Luciano Bais, 81-letni Vinicio Bratina, 80-letni Orfeo Doz.

SLUŽBA LEKARN

Od pondeljka, 26. oktobra,
do nedelje, 1. novembra 1992Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in ob 16.00 do 19.30

Lekarne odprtje ob 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (tel. 635368), Ul. Zorutti 19
(tel. 766643).

ŽAVLJE (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonom za najnujnejše primere.

Lekarne odprtje ob 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. Zorutti 19, Korzo Italia
14, Žavlige.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonom za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprtja ob 20.30 do 8.30.

Ul. Korzo Italia 14 (tel. 631661).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje ob ponedeljku do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761,
predpraznična ob 14. do 20. ure in praznična ob 8. do 20. ure.

mali oglasi

OSMICA je v Dolini pri Mariu Žerjalu.
30-LETNA gospa, večka vseh gospodinjskih del, išče tudi začasno zaposlitev pri družinah kot gospodinjska pomočnica ali varuhinja. Klicati ob večernih urah na št. 003867 65685.

HIŠNO pomočnico iščem, delo enkrat tedensko, na Goriškem. Resnost in lasten prevoz. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika v Gorici pod Šifro »Hišna«.

PRODAM domač krompir. Tel. na št. 229554 ali 231975.

PRODAM nintendo s 7 igrami za 250.000
lir. Tel. zvečer na št. 211037.PRODAM motor jamača FZR 600, letnik
92, v odličnem stanju. Tel. na št. 231139.PRODAM majhno gostilno v Trstu. Tel.
na št. 228390.V CENTRU mesta prodajamo skladische
za les, premog in kurično olje ter morto
žago, sekalnico in poltovornjak.
Tel. na št. 574395.KUPIM samostojno hišo z vrtom na Općinah,
pri Sv. Ivanu ali Kjadinu. Tel. na št. 722872.IŠČEM v najem ali nakup majhno obdelovalno
zemljišče-vrt od Prosek-Kontovela do Repna. Tel. ob junih urah na št. 327091.KMETIJSKA zadruga v Trstu ponuja v
novi topli gredi danske in holandske
kvalitetne lončnice ter hišno zelenje
po ugodnih cenah. Razpolagamo v
vseh naših trgovinah s prekrasnimi
krizantemami. Obiščite nas, ne bo vam žal.ODZAJAM vpeljan kozmetični salon v
N

Prihodnje leto bo 350-letnica rojstva koprskega baročnega skladatelja Priprave na proslavo A. Tarsie

Prihodnje leto bodo v Kopru počastili 350. obletnico rojstva skoraj pozabljenega baročnega skladatelja Antonia Tarsie (1643 - 1993). To je širšemu občinstvu malo znani skladatelj, ki ga muzikološka znanost šele sedaj sistematično preučuje in nekateri strokovnjaki ga že postavljajo ob bok slovitemu Giuseppe Tartiniju, dopuščajo pa celo možnost, da ga celo presega. Po besedah predsednice organizacijskega odbora Marije Gombač, je bil projekt »A.Tarsia« zastavljen že v pomladnih mesecih in pred nami so že prvi dokaj konkretni rezultati: v tisku so prvi notni materiali koprskega skladatelja.

Antonio Tarsia izhaja iz stare koprske srednjeveške plemiške družine. V koprskih matičnih knjigah je za Tarsijevo rojstno letnico vpisano leto 1643. Na krovu koprske stolnice je pel že od leta 1658, skupaj z mladimi minoriti, z 19. letom pa je prejel mesto stolnega organista in se obvezal, da bo poleg orglana ob praznikih tudi na splošno skrbel za glasbo. Zgodovinarji sodijo, da so ga sodobniki cenili zlasti zaradi širokega znanja in organizacijskih sposobnosti, saj je bil za obdobje njegovega skoraj petdesetletnega delovanja v Kopru značilen močan glasbeni utrip. Sodeč po zapisih v koprskih stolniških knjigah, je Tarsia umrl 20. oktobra 1722. leta.

Tarsia se je že v svojem času uveljavil tudi kot ploden skladatelj. Vokalna in instrumentalna dela, ki jih hrani koprski stolni arhiv, je napisal v letih od 1674 do 1718. Celotni Tarsijev opus

pa je še vedno samo v rokopisu, nekaj pomembnejših kompozicij pa je bilo v letih neodgovornega ravnanja s kulturno dediščino odtujenih in so v zasebnih lasti posameznikov. Skladateljeva vezanost in povezanost s Koprom ter ohranjena dela v rokopisu, ki so nastajala izključno za potrebe mesta nas opominjajo na pomen obletnice, ki daleč presega lokalne okvire in jo bodo vključili tudi v mednarodni katalog glasbenih prireditve oziroma v program Alpe-Jadran.

Predvidene Tarsijeve prireditve naj bi se pričele v maju 1993. leta (15. maja praznuje mesto Kopra občinski praznik) in se razpotegnile v pozno jesen. V sodelovanju s Pokrajinskim muzejem iz Kopra in s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti iz Ljubljane (sodelavec bo mag. Tomaž Faganel), bodo katalogizirali rokopise ter jih pripravili za ustrezno predstavitev. Projektu se je pridružil tudi znani italijanski muzikolog A. Cavallini. Zanimiva bo tudi razstava, ki jo bodo postavili strokovnjaki koprskega muzeja in na ta način javno predstavili najpomembnejše dokumente iz zapisnice Antona Tarsie. Razstavo bo spremljal priložnostni katalog z biografijo, bibliografijo in slikovno opremo, vzporedno pa bodo potekale predstavitve in obrazložitve razstavljenega gradiva. Veliko je pričakovati tudi od kolokvija o Tarsii, na katerem bodo z avtorskimi prispevki sodelovali uveljavljeni muzikologi in umetnostni zgodovirani iz Slovenije in Italije.

Osnovni smoter tega mednarodnega znanstvenega srečanja bo osvetlitev osebnosti skladatelja Tarsie, prikaz njegove ustvarjalne povezanosti z rojstnim krajem ter opredelitev njegovega pomena na slovenskem in mednarodnem kulturnem zemljevidu. Na ta način bo končno celotno ovrednoten pomen koprskega skladatelja, ki ga kljub veliki časovni odmaknjenosti šele sedaj približe spoznavamo.

Najprivlačnejši del prireditve ob obletnici pa bodo nedvomno koncerti v koprski stolnici, kjer bodo priznani poustvarjalni glasbeni umetniki izvajali Tarsijeva dela. Pričakovati je tudi aktivno sodelovanje sredstev javnega obveščanja, tako bosta radio in televizija v svoje programe vključila posebne oddaje o Tarsii in neposredno prenašala koncerte. Ob obletnici bodo aktivno sodelovale Primorske novice in revija Primorska srečanja s pravro posebnih prilog na temo Tarsia.

Obujanje starih in pozabljenih stvaritev je doslej vedno poželo pozornost poslušalcev. Obletnica nas zavezuje, da počastimo in obudimo spomin na velikega koprskega skladatelja A. Tarsia, saj nedvomno sodi v širše promocijske smotre tako Kopra kot Primorske in Slovenije v celoti. S tem bomo tudi dokazali, da smo zavedni dediči kulturne zapisnice, ki se nam žal marsikdaj takoreč iz rok »skotali« v brezna večne pozabe.

SLAVKO GABER

V mednarodni muzejski mreži je tudi Slovenija

Na današnjem Muzeoforumu, edinem v letošnji jeseni, so slovenski muzealci predstavili delo 16. generalne konference ICOM-a, ki je bila med 19. in 23. septembrom v kanadskem Quebecu. Konference se je udeležilo več kot 200 ICOMovih aktivnih članov.

ICOM je mednarodna nevladna organizacija, ki pod Unescovim okriljem združuje ves muzejski svet. Ustanovili so jo že leta 1946, danes pa v njej deluje 25 mednarodnih komitejev, ki so si svoje dele razdelili predvsem resorsko.

ICOM je letos sprejel tri nove člane: Slovenijo, Hrvaško in Swaziland. Slovenski nacionalni komite so zastopali dr. Jure Mikuž, Grega Moder, Marjeta Mikuž, Alenka Simčič in Ralf Ceplak. V slovenski depandansi ICOMa je trenutno 77 individualnih članov in 4 kolektivni, se pravi širje muzeji.

Marjeta Mikuž je podrobnejše predstavila delo ICOMovega komiteja za dokumentacijo SIDAC. Slovenija se sooča velikimi tehničnimi in koordinacijskimi problemi, vendar je vključitev v mednarodno muzejsko mrežo postala eden od ključnih pogojev za vključitev Slovenije v Evropo in svet. Sredi prihodnjega septembra bo v Ljubljani

V tržaški Galeriji Rettori Tribbio 2 v Ul. delle Beccarie 7/1 bodo jutri, ob 18. uri odprli razstavo najnovejših olj znanega slikarja Livia Rosignana. Razstava bo odprta do 13. novembra. Na ogled bo vsak dan (razen ob ponedeljkih), od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30. V prazničnih dneh bo odprta od 11. do 13. ure.

svetovna konferenca CIDOC, ki se bo osredotočila na probleme kraj v vandalizmu v muzejih, ki so na prostoru bivše Vzhodne Evrope še kako aktualni.

Na koncu so pokazali še nekaj diapozitivov mesta Quebec in se opravičili, ker Muzeoforum zaradi finančnih težav do pomladi ne bo prirejal nobenih predavanj. (NIA)

Jörg Immendorf razstavlja v Kopru

V Obalnih galerijah, galeriji Loža v Kopru, odpirajo danes, ob 20. uri samostojno razstavo slik nemškega slikarja Jörga Immendorfa.

Predstavljeni bodo dela iz obdobja 1988-1992. S to razstavo bo zaključen ciklus sodobnega nemškega slikarstva, ki so ga pripravili v sodelovanju z galerijo M. Werner iz Kölna; v zadnjih letih smo že videli dela G. Baselitz, M. Lüpertz in A. Pencka. Immendorf je slikarstvo študiral v Düsseldorfu pri Josephu Beuyusu, razstavljal je začel v začetku šestdesetih let, dvakrat je sodeloval na kasselski Document in beneškem Biennalu. S Penckom je pisal manifeste in sklenil akcionični pakt, katerega posledica je bila vrsta skupnih akcij in razstav. Konec sedemdesetih let začne slike serijo podob Cafè Deutschland, ki jo prvič predstavi v Wernerjevi galeriji, s katerega odteče redno sodeluje.

Značilnost Immendorfovih del je skoraj »realistična«, narativnost, ki je v trenutnih prizorih transcedentirana v zgodovinske, filozofske teme.

Razstavljeni dela bodo na ogled do 20. novembra.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) 10.00 dnevnik 1
10.05 Rubrika o gospodarstvu 10.15 Nad: L'eterna giovinezza, vmes (11.00) dnevnik 11.55 Vremenska napoved 12.00 Variete: Servizio a domicilio, vmes (12.30) dnevnik 1 iz Milana 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Variete: Prove e provini a Scommettiamo che...? 14.30 Aktualno: Italijanske kronike 14.45 Film: Sansone (pust., It. 1961, i. Brad Harris) 16.30 Ris. film: Scooby Doo, incontra i fratelli Boo 17.55 Iz Parlamenta in vesti 18.10 Nan: Mio zio Buck 18.45 Variete: Ci siamo!?, vmes Almanah 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Aktualno: Potovanje na Jug (zadnji del) 23.00 Dnevnik 1 23.15 Aktualno: Il cinema giovane 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes in Parlamentu 0.40 Rubrika opolnoči 1.20 Film: Provaci ancora mamma (kom., ZDA)
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) 10.00 dnevnik 1
10.05 Rubrika o gospodarstvu 10.15 Nad: L'eterna giovinezza, vmes (11.00) dnevnik 11.55 Vremenska napoved 12.00 Variete: Servizio a domicilio, vmes (12.30) dnevnik 1 iz Milana 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Variete: Prove e provini a Scommettiamo che...? 14.30 Aktualno: Italijanske kronike 14.45 Film: Sansone (pust., It. 1961, i. Brad Harris) 16.30 Ris. film: Scooby Doo, incontra i fratelli Boo 17.55 Iz Parlamenta in vesti 18.10 Nan: Mio zio Buck 18.45 Variete: Ci siamo!?, vmes Almanah 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Aktualno: Potovanje na Jug (zadnji del) 23.00 Dnevnik 1 23.15 Aktualno: Il cinema giovane 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes in Parlamentu 0.40 Rubrika opolnoči 1.20 Film: Provaci ancora mamma (kom., ZDA)
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) 10.00 dnevnik 1
10.05 Rubrika o gospodarstvu 10.15 Nad: L'eterna giovinezza, vmes (11.00) dnevnik 11.55 Vremenska napoved 12.00 Variete: Servizio a domicilio, vmes (12.30) dnevnik 1 iz Milana 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Variete: Prove e provini a Scommettiamo che...? 14.30 Aktualno: Italijanske kronike 14.45 Film: Sansone (pust., It. 1961, i. Brad Harris) 16.30 Ris. film: Scooby Doo, incontra i fratelli Boo 17.55 Iz Parlamenta in vesti 18.10 Nan: Mio zio Buck 18.45 Variete: Ci siamo!?, vmes Almanah 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Aktualno: Potovanje na Jug (zadnji del) 23.00 Dnevnik 1 23.15 Aktualno: Il cinema giovane 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes in Parlamentu 0.40 Rubrika opolnoči 1.20 Film: Provaci ancora mamma (kom., ZDA)

CANALE 5

6.30 Aktualno: Na prvi strani 8.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.) 10.30 Nanizanka: La casa nella prateria 11.30 Variete: Ore 12 13.00 Dnevnik TG 5 13.25 Aktualno: Sgarbi quotidiani (vodi V. Sgarbi) 13.35 Variete: Non è la RAI (vodi Paolo Bonolis) 14.45 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa) 15.15 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.45 Ti amo parliamone 16.00 Otreški variete: vmes risanke in kviz 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.40 Variete: La grande sfida (vodi Gerry Scotti) 22.30 Nan: I Robinson - Controllo a distanza 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5 1.30 Striscia la notizia 2.00 Spored non stop
---

RETE 4

6.55 Aktualno: Telesveglia, vmes od 7.00 dalje vsakih 30 min. TG 4 vesti 10.05 Nadaljevanki: Marcellina, 10.30 Ines 11.00 Variete: A casa nostra 11.40 TG 4 vesti 12.50 Nadaljevanki: Sentieri 13.30 TG 4 vesti 13.55 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 14.00 Nadaljevanki: Sentieri, 14.25 Maria 15.15 Rubrika o lepoti 15.25 Nad: La storia di Amanda, 16.25 Celeste, 17.00 Febbre d'amore 17.30 TG 4 vesti 17.40 Aktualno: C'eravamo tanto amati 18.00 Kviza: La cena è servita 18.55 TG 4 večerne vesti 19.30 Nadaljevanki: Gloria, 20.30 Manuela 22.30 Kviza: Io, tu e mamma 23.15 TG 4 vesti 23.30 Film: Missouri (western, ZDA 1976, r. Arthur Penn, i. Marlon Brando, Jack Nicholson, Randy Quaid) 1.35 Nan: Sulle strade della California
--

ITALIA 1

6.30 Pregled tiska 6.40 Otreški oddaja: Ciao ciao in risanke 9.15 Nanizanke: Baby Sitter, 9.45 Segni particolari genio, 10.15 Genitori in blue jeans, 10.45 Chips, 11.45 La donna bionica - Per le strade di Parigi, 12.45 Magnum P.I. 13.45 Otreški spored: Ciao ciao in risanke 16.00 Variete: Unomania 16.05 Nan: Happy Days - Una macchina sospetta 16.35 Variete: E' pericoloso sport, 16.50 Twin Clips 17.25 Nan: Agli ordini papà 17.55 Aktualno: Lo dici tu, 18.00 Mitico 18.25 Nanizanka: MacGyver - La pistola maledetta 19.30 Odprt studio in sport 19.45 Variete: Benny Hill Show, 19.55 Karaoke 20.30 Film: Sotto shock (fant., ZDA 1989, r. Wes Craven, i. Michael Murphy, Mitch Pileggi) 22.40 Aktualno: L'istruttoria (vodi Giuliano Ferrara) 1.00 Odprt studio, pregled tiska in Studio sport
--

ODEON

|
<td
| |

Gostje iz Španije in Nemčije so te dni na obisku na zavodu Cankar

Naša šola v koraku z Evropo

Skupaj bodo oblikovali načrt "evropskega" poklicnega usposabljanja Petra II

Slovenski poklicni trgovski zavod Ivan Cankar je včeraj obiskala skupina šolnikov iz Španije skupaj s funkcionarjem nemškega Zveznega inštituta za poklicno zaposlovanje. Srečali so se z ravnateljem Vladimirjem Šturmom in profesorji, imeli učno uro z dijaki in nekaj srečanj v okviru tridnevnega obiska v Gorici, ki se bo zaključil jutri. Obisk sodi v »Projekt Petra II«, zanimivo pobudo Evropske skupnosti, ki ima za cilj izdelavo skupnih učnih načrtov med strokovnimi šolami.

»V načrt smo se vključili skoraj po naključju«, pravi njegova koordinatorka na zavodu Cankar prof. Violeta Rosanda. »Januarja sem nekaj o tem prebrala v časopisu. Ko smo nato dobili na šolo vabilo na srečanje v Trst, smo že vedeli za kaj gre. Udeležili smo se srečanja in nato v naglici izdelali svoj načrt, saj smo časa imeli le 4 dni. Načrt je nato uspešno prestal selekcijo v Rimu, posredovali so ga v Bruselj, maja pa so bili predstavniki šole Cankar vabljeni v Lisabon na srečanje okrog 50 evropskih šol. Tam so se spletile vezi, ki so privede do sodelovanja z »Instituto politecnico de formacion profesional Tirant Lo Blanc« s sedežem v Valenciji in Gandii v Španiji ter z »Bundesinstitut für Berufsbildung« iz Berlinja. Delno bo isti načrt zajel še šoli iz Nizozemske in Danske.

Namen načrta je poklicno usposabljanje osebja za avtoprevozniške dejavnosti in trgovanje z ev-

ropskimi državami, ki niso članice ES. Cilji predvidevajo izpopolnitve poklicne usposobitve dijakov na področju mednarodne trgovine, špedicij in prevoz blaga. S tujimi partnerji bodo izdelali skupne učne sklope poklicnega usposabljanja na osnovi skupno določenih tem, izmenjali si bodo strokovne in didaktične izkušnje, dijakom bodo omogočili delovno prakso v tujih podjetjih. Gre torej za zahteven in obenem zelo obetajoč podvig. Dijaki zavoda Cankar bodo skupaj s španskimi ter z vrstniki iz drugih evropskih držav imeli že takoj možnost prakticiranja združene Evrope in skupnih vzorcev poklicnega usposabljanja. V naši deželi bodo skupaj z viademsko šolo Malignani edini.

Prof. Dietrich Krischok iz Berlina, ravnatelj José Miguel Rivas s sodelavci iz Valencie in Gandie so te dni v Gorici z namenom, da se začrtajo smernice skupnega načrta, ki se bo izvajal v treh letih, kot nam je povedal prof. Jožko Prinčič. Sledil bo obisk slovenskih šolnikov v Španiji, letos poleti pa predvidoma tudi stage za pet naših dijakov v Berlinu.

Gostje so včeraj poleg zavoda Cankar obiskali še podjetje Primex in Imsa ter zadružno klet v Krminu. Danes bodo imeli delovno srečanje, nato obisk pristanišča v Tržiču, jutri pa še razne obiske.

Na slikah (foto Marinčič) gostje in dijaki med včerajšnjim srečanjem na zavodu Cankar

Sodelovanje z italijansko policijo omogoča uspešno zatiranje kriminala

Na sedežu UNZ v Novi Gorici je načelnik službe Stane Bačar s sodelavci včeraj priredil srečanje z novinarji, kjer je tekla beseda o varnostnih razmerah na novogoriškem področju ter o nekaterih pomembnejših uspehih policije v zadnjem obdobju, zlasti kar zadeva kriminalno dejavnost, ki ima tudi mednarodne razsežnosti in veze.

Ob tem je načelnik novogoriške UNZ Stane Bačar poudaril pomen dobrega sodelovanja z goriško kvesturo, poveljstvom mejne policije in v zadnjem času tudi s poveljstvom finančne straže. Gre za utecene stike in sodelovanje, ki so zlasti v zadnjih mesecih prinesli nekaj pomembnih uspehov kar zadeva preprečevanje kriminala. Uspeh takega sodelovanja je recimo izsleditev skupine razpečevalcev ponarejenega denarja (letos so bili v Novi Gorici glede tega še posebej uspešni), dalje presekanje mednarodne tihotapske poti za prodajo ukradenih avtomobilov, tihotapstva mamil itd.

Zgleda, da so tihotenci ukradeli avtomobile, potem ko so ugotovili, da je pot z ukradenimi avtomobili, ki se po navadi predvajajo v države vzhodne Evrope, ali pa še dlje, preko mednarodnih mejnih prehodov preveč rizična, so poiskali drugačne rešitve: prehod zelene meje na za to primernih in seveda manj nadzorovanih območjih. V zadnjih mesecih so tako zasegli štiri ukradene mercedese z odlično ponarejenimi tablicami in dokumenti. Tri so že vrnili zakonitom lastnikom, četrti, vreden okrog 200 milijonov lir pa je še parkiran pred poslopjem UNZ in ga bodo v prihodnjih tednih vrnili lastniku. Voznika je izdal dejstvo, oziroma razmocenja tla. Nekaj pri Mirnu je avtomobil občičal v blatu.

Stane Bačar je glede sodelovanja z italijanskimi obmejnimi organi omenil tudi predlog, da bi se dogovorili za izmenično nadzorovanje meje.

Na tiskovni konferenci so novinarjem posredovali tudi ugotovit-

ve policije glede ilegalnega odkopa posmrtnih ostankov šestih pripadnikov X mas, ki so bili pokopani pri kapelici na pokopališču v Šempasu. Na informativno zaslišanje so povabili dva domaćina iz Šempasa in osebo iz Šempetra, ki so sodelovali pri odkopavanju. Zadevo je policija prepustila pristojnemu medobčinskemu inšpektoratu. Domnevati je mogoče, da bo leta ustanova, vložila ovadbo pri sodniku za prekrške v kolikor bo ugotovila kršitev sanitarnih predpisov in pravilnik o pogojih in načinu izkopov in prevoza posmrtnih ostankov.

Glede domnevne pozvedovalne akcije, ki naj bi jo skupina tujih državljanov opravila nekje na Tolminskem in menda odkril grobišče okrog 130 vojakov salojske republike, o čemer so poročali časopisi, policija nima nobenih ugotovitev oziroma potrditev, je bilo slišati na tiskovni konferenci. Dogajanje vsekakor zelo budno spremljajo.

Po pogovoru so novinarjem pokazali še novi operativno komandni center.

Na srečanju odbornice Di Dato s tajniki CGIL, CISL in UIL soglasje o vlogi Pokrajine v gospodarskem usklajevanju

Pokrajina mora prevzeti novo vlogo v usklajevanju gospodarskega načrtovanja na svojem ozemlju, s čemer naj bi presegli ozka municipalistična gledanja. To skupno ugotovitev so na srečanju osvojili pokrajinska odbornica za načrtovanje Maria Rosaria Di Dato in tajniki zveznih sindikatov Julian Bon, Flavio Snidero in Vittorio Brancati. Sindikalisti so opozorili na razdrobljenost industrijskih območij na Goriškem, na potrebo po usklajevanju poklicnega usmerjanja, upravljanja industrijskih konzorcijev in con ter druge naloge pokrajine. Ugodna odskočna deska za novo politiko bo lahko bila pokrajinska ekonomika konferenca vendar pod pogojem, da ne bo zgolj fasadna pobuda temveč delovno srečanje za usklajevanje konkretnih projektov krajevnih uprav.

Odbornica Di Dato je soglašala s to željo in obljudila, da se bo zavzela v tej smeri, četudi ima sedanja uprava v mesecih do izteka mandata možnost, da postavi le zametke bodočega delovanja. Odbornica je tudi poudarila pomen

programskih dogоворov, s pomočjo katerih lahko zasebniki in javne ustanove uspešno sodelujejo pri skupnih projektih.

Do 31. t.m. poskrbeti za kolek na vozniško

Domnevati je mogoče, da je velika večina avtomobilistov, oziroma imetnikov vozniških dovoljenj, že poskrbeli za nabavo dodatnega kolka, v smislu določila vlade, pred skoraj tremi meseci. Ne bo odveč, če bralce kljub temu opozorimo na zapadlost, kajti po 31. oktobru menda ne bo več mogoče nabaviti omenjenih kolkov. Do konca oktobra, torej še danes in jutri, pa je treba urediti, oziroma doplačati tudi kolek na potni list.

razna obvestila

SKRD Jadro toplo vabi na kramljanje o slovenskem šolslju v Laškem v povojnem času. Srečanje bo danes, 30. oktobra 1992 ob 18. uri na sedežu društva v Romjanu. Sodelovala bo prof. Krasulja Simonič iz Trsta, nekdajna učiteljica v teh krajinah.

MZP Podgora bo drevi ob 20. uri nastopil na pevski reviji v Dornberku. Prireditve bo v prostorih osnovne šole.

PŠD Naš Prapor priredi v soboto, 14. novembra martinovanje na agriturizmu Radikon. Rezervacije sprejema Anica Primožič tel. 34623.

kino

Gorica

VITTORIA 19.40-22.00 »Taxisti di notte«. R. Jim Jarmush, igrajo: Roberto Benigni, G. Rowlands, B. Dalle.

CORSO 17.30-22.00 »Anni 90«.

VERDI 17.30-22.00 »Arma letale 3«.

Tržič

COMUNALE 16.30-22.00 »Legge 627«.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Odelek za umore«.

SVOBODA Šempeter 20.00 »Gladiator«, 22.00 »Vroča ustnica«.

DESKLE 20.00 »Batman se vrača«.

Dežurna lekarna v Goriči

Bassi Rita - Don Boscova ulica 175 - tel. 32515.

Dežurna lekarna v Tržiču

San Nicolò - ul. Prvega maja 94 - tel. 790338.

Včeraj protest obrtnikov in delavcev Na Općinah noči zborovanje SDGZ

Včeraj smo poročali o dokaj težavnem obdobju, ki ga preživljajo sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL spričo razlik, ki so se pojavile v vsevravnih vodstvih. Znano je, da je del vodstva CGIL z glavnim tajnikom Trentinom podprt stavkovne in protestne pobude, ki so jih samostojno oklicali delavci številnih podjetij v državi, medtem ko sta vodstva CISL in UIL zavzeli drugačno stališče.

Spontane protestne akcije so včeraj zabeležili tudi v nekaterih podjetjih na Goriškem. Tako so v podjetju Eaton est priredili sindikalno skupščino, sindikat FIOM v podjetju Ansaldo pa je proglašil polurno protestno stavko ob koncu vseke izmene. Protestne akcije so bile tudi v nekaterih drugih podjetjih na Goriškem.

Včeraj pa so svoje nezadovoljstvo nad omejevalnimi ukrepi vlade in zlasti nad uvedbo takoimenovane minimum tax izražali obrtniki in predstavniki prostih poklicev, v okviru vsedržavne akcije. Poziv na zavrtje trgovin, oziroma delavnic, v kolikor smo lahko ugotovili, v Gorici ni naletel na prevelik odziv. Na koordinacijskem sestanku trgovinskih in gospodarskih operaterjev z območja Trebuščice, pa so sprejeli daljši dokument in ga poslali združenju Confcommercio Colucciju. V njem napovedujejo smisel in smer novih prizadevanj da se spremeni ukrep vlade. V ta prizadevanja se je vključilo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki danes, v Prosvetnem domu na Općinah, prireja protestni shod vseh samostojnih delavcev, gostincev, obrtnikov, trgovcev in svobodnih poklicev.

»Protestno srečanje« proti minimum tax bo ob 20. ur.

V tržiški luki prvič pošiljka japonskih avtomobilov Suzuki

Kar šestdeset tržiških pristaniščnikov je včeraj ves dan raztovarjal pošiljko 1133 japonskih avtomobilov (indijske izdelave) Suzuki Maruti 800. Za tržiško luko res nenavadni tovor so raztovorili z ladje »Le Castellet«, ki je priplula do Tržiča s prvo pošiljko japonskih avtomobilov za nekega nemškega uvoznika. Vozila so začasno parkirali na prostorni ploščadi industrijskega konzorcija, v Nemčiji pa jih bodo prepeljali s tovornjaki. Pošiljka za Tržič ni le nenavadna, temveč tudi zanimiva in obetavna, saj si nadejajo, da bo - kot napoveduje uvoznik, nemško podjetje Altmann s podružnico v Rovatu pri Brešči - le prva od dolge vrste pošilj japonskih avtomobilov.

Nabirka za begunce v Štandrežu

V Štandrežu poteka te dni - trajala bo do nedelje, 1. novembra - nabirala akcija v hrani in obleki za begunce, nastanjene v Sloveniji. Pobudniki priporočajo krajanom, ki želijo pri tej humanitari akciji sodelovati, naj na zbirno mesto v župnijski dvorani A. Gregorčič prinesejo nepokvarljivo oziroma konzervirano hrano.

Župnijski dom bo v ta namen danes in jutri odprt od 18. do 20. ure, v nedeljo pa od 11.30 do 13. ure. ■ Nocoj ob 20. uri je sklicana seja občinskega sveta v Štandrežu. Na dnevnem redu zasedanja so predvsem vprašanja povezana s finančnim poslovanjem občine.

Primorski književni razgledi

Ob izidu druge knjige zgodb o Šavrinkah Marije Franca

Štorije in zgodbe iz Istre

Marija Franca: Šavrinske zgodbe - II. del, urenil in spremno besedo napisal Marjan Tomšič, Fontana, Koper 1992, str. 87.

Kmalu po velikem uspehu prve knjige zgodb, štorij, pravljic in pripovedk o življenju Šavrink, je ljudska pisateljica Marija Franca iz Gračišča v Istri napisala novo knjigo s podobno vsebino. Delo je nastalo v sodelovanju s pisateljem Marjanom Tomšičem, ki je Francine rokopise uredil in pripravil za tisk. Začložba Fontana je tako še enkrat »zadebla v črno«, saj so Šavrinske zgodbe pravi literarno-etnološki biser, avtentična pripoved o preteklem in sedanjem življenju ljudi Slovenske Istre.

Marija Franca, ki ji je že petinosemdeset let, je, kot pravi sama, »doživel skoraj vso zgodovino«. Rodila se je v času Franca Jožefa, »ko davki še niso bili veliki in se je živilo skromno, brez pravega napredka«, na stara leta pa je doživel skoraj rojstvo nove države Slovenije. Po razpadu monarhije so prišli nepoklicani Italijani, ki so preganjali vse slovensko, nato so prišli partizani, pa Nemci, za njimi ponovno Italijani, nazadnjene pa je le »prišla svoboda, ki je prinesla veliko dobrega, a tudi veliko razočaranja«. Ko je že kazalo, da se bo življenje nekoliko stabiliziralo, je Marija Franca dohitela še tretja vojna. Takole pravi: »Zdaj se spet zbirajo črni oblaki. In kaj sem doživel pri petinosemdesetih! Niti sanjalo se mi ni, da bom doživel še tretjo vojno. Po tolikem gori, ki smo ga prestali mi starejši, bi pričakovali mir in srečo, pa je vse drugače. Spet je polno sovraštva, a narava je zastrupljena. Svojim vnukom in vsem drugim povem, da je samo ena beseda zares zlata. To je MIR.«

V Šavrinskih zgodbah se plete neizmerna življenska trdnost in radoživost, lahko bi celo rekli, da zgodbe govorijo o izredno pgumni, duhovno bogati »pravljični« deželi, kjer ljudje živijo v spravljenem sožitju takoj z naravo, kot tudi s samim seboj. Gledano tako od daleč se zdi, kot da gre za nekakšno mitsko deželo, ki ni od tega sveta, a je takšna oznaka v bistvu cinična in neustrezna, kajti prav Istrani so »ta svet« izkusili z vseh plati: doživel so mnoga razseljevanja, revščino, izkorisčanje, za cel koš okupatorjev vseh barv, skopo zemljo, trmaste muše, nadležne turistične »osvajjalce«, v zadnjem času pa še udarec novih konfinov... a vse to ni porušilo njihove vere v življenje, v svetost bivanja in upanja, nasprotno, združilo jih je v svojsko ljudstvo, ki še vedno kljubuje konfekcionizmu.

Zgodbe se neobremenjeno lotevajo vsakršne snovi. Franca pač izpisuje svoje življenje, običaje, šege in navade, ki jih je doživljala v mladosti, pa tudi štorije, ki jih je slišala praviti od drugih Istranov. Njeno pisanje ima čar pristnega, ljudskega doživljaja.

nja sveta; vse je napisano tako neposredno in prisrčno in vre na dan kot čist, neomadeževan izvir iz bogate duhovne globine večno mlade Šavrinke. Poleg literarnih kvalitet - marsikatera zgodba se spogleduje z genijalnostjo - ima knjiga tudi neizmerno etnološko vrednost, saj opisuje nekatere že skoraj pozabljenne običaje in šege Istranov. Predvsem pa je napisane izredno duhovito in polno modrosti. Za pokušino vsem ljubiteljem »bukovniške« literature naj bo naslednja štorija:

Dve dekleti sta nesli vsaka svoj plenjer. Prva je nosila breme bolj potrežljivo, druga je vseskozi neragala in se jezila, da ji je plenjer pretežek.

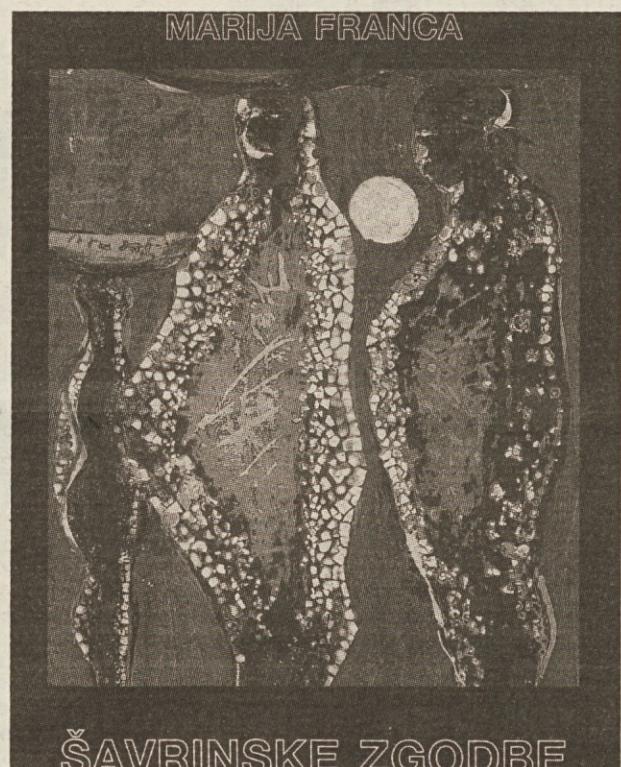
Nato vpraša prva: »Kako moreš ti tako potrežljivo prenašat vse to težo?«

Druga ji odgovori: »Zato ker imam v jerbasu zlato zelje.«

Prva jo prosi: »Daj tudi meni malo zlatega zelja.«

Druga jo pouči: »Veš, draga moja, zlato zelje ni nič drugega ko potrpljenje.«

JOŽEK ŠTUCIN

MARIJA FRANCA
ŠAVRINSKE ZGODE

neko spravljenost z nečimrno, izvillino in muhasto Klodijo.

Poseben višek zadnje Mermoljeve pesniške zbirke je ciklus Svatba, v katerem je z ekspresivnimi in vznemirljivimi podobami prikazana drama usodnega odstujevanja in odmaranja ljubezni v zakonu in družini. Gre za objektivizacijo ljubezenskega motiva, v ospredju sta ženin in nevesta - zdaj v podobi popotnikov, ki sta postala za svojo družino tuja, zdaj v trenutku, ko se odpeljeta od svatbe na usodno živiljenjsko pot, zdaj se grejeta ob ognju, ki simbolično izgoreva, laže bi jima bilo, »ko bi se srečala kje drugje«, namesto vnučka bodo starši starši imeli sajto.

V ostalih elegijah je ob drugih motivih močno prisotna misel na staranje in smrt in po pravici je kritik Štucin v svoji oceni zbirke poudaril razmišljajanje o minevanju kot skupni imenovalec teh pesmi.

To so torej Mermoljeve »elegije«: ne žalostinke ali pesmi za slovo, kar nam beseda elegija danes pomeni, ampak razmišljajoče pesmi o človekovi usodi in ljubezni, v pomenu, ki ga je beseda elegija imela v grški in rimski antiki.

Bolj enigmatične so Mermoljeve basni. Tudi basen v verzih je že starodavna pesniška oblika, ki vsebuje pesnikovo razmišljjanje o človeku. Mermoljeve basni so izvirno zastavljene, na videz nimajo neke naravnost izražene »morale«, ki jo pri tovrstnih besedilih pričakujemo. Iz paradoksalnih situacij, ki jih te basni prikazujejo, je mogoče sklepati le, da je na tem svetu vse relativno, da »pravil resnično ni« in, seveda, za živiljenje koristnih naukov tudi ne...

MARIJA CENDA

Ace Mermolja, Goričan in Tržačan, piše pesmi in eseje. Naslovi njegovih pesniških zbirk so doslej: Pesniški list št. 3, Nova pesmarica, Med kaktusi kuham kavo, Z zvezdami v žepu, Igra v matu (skupaj z Marijem Čukom) ter elegije in basni.

Mermolja je nagnjen k refleksiji o človeku in družbi, zato se njegove pesmi večkrat združujejo v cikle, kar mu omogoča obširnejše razpredelanje motivov. V svojih pesmih in ciklih večkrat obravnava mitične ali zgodovinske osebe, kakršne so Diogen, Galilej, Robinzon in Hektor - Torej skeptiki, empiristi, racionalisti, ljudje brez iluzij. Tej svoji obliki klasicizma - nanašanju na kulturne reminiscence - se tudi v svoji zadnjih zbirki Elegije in basni ni odrekel in je celo postavil na prvo mesto razmeroma dolg ciklus variacij na Katulove teme s skupnim naslovom Kloplja. To so seveda ljubezenske pesmi, a ljubezen, o kateri govorijo, je manj strastna in ne-nasitna kot Katulova. Zdi se, kot da je Mermolja že presegel stadij Katulovega »odi et amo« in dosegel neko umirjenost,

Frane Tomšič - Akacijev cvet

Frane Tomšič se je rodil leta 1924 v Ilirske Bistrici, danes pa živi v Novi Gorici. Z literaturo se je začel ukvarjati dokaj pozno, saj je prvo kratko zgodbo objavil v Primorskih srečanjih šele pred dvanajstimi leti, toda prikrit pisateljski talent je na vsezdajne le privrel na dan in kmalu po prvi objavi mu je izšla tudi prva knjiga realistični roman Kolobar, ki ga je izdala Prešernova družba.

V zbirki psihofantastičnih zgodb, ki so letos izšle pri Dolenski založbi ob izdatni podpori sponzorjev (Občina Nova Gorica, Hit Nova Gorica, Zavarovalnica Croatica, Zavarovalnica Triglav in Ljubljanska komercialna banka Nova Gorica) se avtor vrača k svojim pisateljskim začetkom, k fantastičnemu, celo znanstvenofantastičnemu žanru, kjer je očitno tudi »doma« njegov pisateljski agens.

Za pokušino objavljamo najkrajšo zgodbo v zbirki. (jošt)

Za hip ga je obšla rahla nelagodnost, potem je pognal avto in kmalu zaplaval v brezkrbno sprostitev. Vozil je lahko. Redko drevje ob cesti. Skoraj vodoravni prameni sončnih žarkov so se vtihotapljili med borovce na obronku.

Jutranja svežina se je spajala z njegovim dobrim razpoloženjem, ki se je stopnjevalo ob vsakem prevoženem kilometru in naposled doseglo evforičen občutek osvobajanja: pravno nasprotje prejšnje utesnjenosti. Resnične stiske?

Omejitve, nestrnosti, trenja... Nasilje, ki se v duševnosti razrašča iz majhne pike v raztezajoči madež, se venomer širi, preplavlja, razjeda.

Je še piko, je že madež? Kdo bi vedel. Resnica? Jo meriti s čim? Gledaš piko, pa se počasi razliva, in zaslutiš kot rakasto tvorbo, ki te osvaja s hladnim objemom.

Je to meja nečesa?

Zgostitev prometa ga zdrami in prisili k počasnejši vožnji.

Bliža se mestu. Kam neki se zliva ves ta promet?

Počasi se premika v koloni vozil. Za hip si zaželi ljudi, rad bi se posmešal v mestni vrvež: toda kolona je že pospešila vožnjo in on ne utegne zbežati iz nje. Sedaj je ves zaposlen z vozilom: rahel pritisik na plin in zavest, da mu sila motorja ubogljivo sledi.

Mesto je že daleč za njim. Nezažden pospešek; avto drvi po široki cesti, kot bi bil brez teže in on zraščen z njim.

Po komaj zaznavnem ovinku se cesta rahlo vzpenja. Doda plin in kmalu zagleda cestni predor.

Nenadoma ga zajame silno vznešenje. Tunelski obok drvi proti njemu kot zevajoča pošast; v prsih ga stiska, groza pronica v vsako vlakno telesa. Črna odpertina se mu bliskovito približuje. Ko je bližu vhoda, se mu zamegli pred očmi, poslednji trenutek začuden spozna, da je predor še daleč. Razburjen po-

speši vožnjo, da bi ga dosegel. V mihih ostra bolečina. Še malo pomisli, le še nekaj metrov... Nenadoma silen udrec in strašen pok.

Avto sedaj drvi kot izstrelek v temnem predoru. Mišice se sprostijo, nobenega neugodja več, le neslišno drvenje vozila. Neslišno, zakaj?

Vprašanja se mu porajajo v curku; odgovora nobenega, le hitrost v polnem tihoti, ki moti možgane, vajene mestnega hrupa. Predoru ni konca. Krmila ne čuti več. Vozilo se začne vzpenjati po steni in v spiralni zaiđe v strahoten vrtinec. Se vrti on ali je predor ena sama, neskončna vrteča se spirala?

To je zadnje, kar še lahko pomisli, nato se pogrežne v nič.

Omama se stopnjuje, osvaja ga bolj in bolj, nedoločena, a vendar jo čuti vsem bitjem. Leži v travi in z globokimi vdihni vrskava vase vonj po cvetoči akaciji. Kot bi se prebudil iz globokega spanca, odpre oči. Vse naokoli sočna trava; ob robu travnik griči, polni cvetoče akacije. Usede se in začuden strmi v bujno pomladno rast.

Čakaj, si reče, lepo po vrsti premisli... jesen je, ne pomlad, ne morebiti pomlad.

Tedaj ga zdrami truma razigranih golih deklet in fantov, ki se lovijo po travniku. Ko ga zagledajo, presečeni ostrmijo, nato ga zasujejo s cvetjem in stečajo dalje.

Z obema rokama si stiska glavo, da bi iz nje prišla kakršnakoli razlag, pa brez uspeha. In ko ga prešine, da se mu je nemara zmešalo, ga za hrbtom nekdo nežno poboža po vratu, nato poklene preden in sproščeno položi njegovo glavo na svoje za-

gorele dojke. Globoko je prevzet od nje in ves omamljen od tega silnega, preprostega dotika. Vonj po akaciji se združi z nežnim vonjem mladega telesa, ki se spaja z njim v polni predanosti.

Prebuja se počasi. Boleče mišice in dež, ki z vso silo udarja po avtomobilu. Po steklu se lepijo porumeneli listi, ki jih je veter strgal z drvesa ob parkirnem prostoru pri ceskaj?

Kaj neki počne tu? Je zaspal, ne da bi se tega spomnil?

Misli se nenadoma vrnejo na travnik... Ne, le sanjal sem. Pa vendar se čuti očiščenega, bogatejšega, kot bi zajel v sebi vse melodije stvarstva, kar prekipeva od tega silnega čustva.

pismo uredništvu

Dragi prijatelj Jožek Štucin, sourednik Primorskih književnih razgledov -

v prvi vrsti bi ti rad izrekel vse priznanje za tvoje uredniško delo, saj iz lastne izkušnje vem, kako težko in odgovorno početje je, na polniti časopisno stran, še posebno, če moraš podvig opraviti sam, ali skoraj. Vendar z zadnjo številko Primorskih književnih razgledov (25. septembra 1992) nisem nička zadovoljen. Primorske književne razglede si zamišljam kot prilog, ki naj bi se odzivala na pisateljsko ustvarjanje primorskih književnikov, ki je dokaj živo in razmahnje, to pa iz PKR ni vedno razvidno. Osebno si literarno prilog pred-

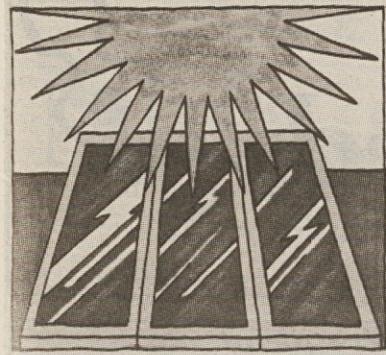
Jesenski nalin ne pojena. Avto ustavi pri motelu, da bi se pomiril, uredil misli, ki ga begajo. Pa se spomni obljube in pokliče v službo. - Ja, kje za vrata tičiš, že tri dni te iščemo, zasliši direktorjev glas v slušalki. Žal mi je, toda v podjetju so se stvari zaostri, prekinili dopust, hočem, da si zraven. U sede se pri zornimi steni, popije kavo in se zazre v okno. Po steklu se debele kaplje kar naprej zlivajo v vijugaste curke. Kot njegove misli.

Nazaj torej. Maloduje se nezadržno razliva v njem. Vrne se v avto, požene motor. Preden odpelje, se ozre in zagleda na zadnjem sedežu bel grozd akacijevega cveta. S treščo se roko ga poneše k obrazu. Njegov vonj je pomešan z nežnim vojnem mladega telesa.

stavljam kot niz informacij, s kaško daljšo kritiko, umetniškim besedilom in drugim tovrstnim gradivom, ki ga ni malo. Predlagam, da bi se občasno pokukalo tudi v primorske knjigarne, knjižnice, k literarnim klubom, v uredništva revij, h kateremu od pisateljev na dom in podobno. Predlagal bi tudi, da bi se uredništvi Primorskog dnevnika in Primorskih novic (mogoče bi se dalo pritegniti tudi uredništvo Novega Matajurja) dogovorili za skupno izdajo literarne priloge, ki bi tako res prišla v sleherno primorsko hišo ne glede na državno mejo.

Še naprej ostajam tvoj zvesti so-delavec!

Boris Pangerc

Sistemi ogrevanja

Toploto moramo do prostorov pripeljati in jo porazdeliti. Prenašamo jo do prostorov po ceveh, v katerih se prefaka voda. Toplotni vir je v osrednjem delu hiše. Cevi moramo dobro izolirati, posebno v prostorih, ki niso ogrevani. Tako prihranimo veliko energije.

Načini oddajanja topote

Grelna telesa oddajajo topoto v prostor na različne načine. Ločimo:

- konvekcijsko ogrevanje (radiatorji, konvektori),
- sevalno ogrevanje (talno, stensko),
- ogrevanje s topim zrakom.

Konvekcijsko ogrevanje

Konvekcijsko ogrevanje je ogrevanje z ogrevali. Ogrevalo se segreje, topel zrak ob njem se prične dvigati in ob kroženju ogrevati prostor. Žal se ob tem poveča tudi kroženje prahu in zraku, kar lahko pri občutljivih ljudev povzroči obolenje dihal. Čim višja je temperatura ogrevala,

močnejše je kroženje. Zato moramo poskrbeti za redno čiščenje ogrevala.

Sevalno ogrevanje

Dobri primer sevalnega ogrevanja je lončena peč; drugi primer je ploskovno ogrevanje. Za to ogrevanje morajo biti površine, ki topoto sevajo v prostor, velike (npr. podno, stensko ogrevanje), ker so površinske temperature ogrevale nizke, se zrak manj giblje, manj je tudi dvigajočega se prahu, kar je dobro za človekovo pocutje. Sevalno ogrevanje je primerno zlasti tam, kjer topoto črpamo iz okolja s topotno črpalko.

Ogrevanje s topim zrakom

Topel zrak vpihujemo v prostore s pomočjo kanalov in ventilatorja. Gibanje zraka je izrazito, zato potrebujemo naprave za kvalitetno pripravo zraka. Za bivalne prostore je tak način ogrevanja manj primeren.

Visoko in nizkotemperaturni sistemi ogrevanja

Ogrevanja lahko delimo tudi na podlagi temperature vode, ki ogreva ogrevala. Ločimo:

- visokotemperaturni sistem, v katerem doseže temperatura ogrevne vode 90°C,
- nizkotemperaturni sistem, v katerem je temperatura ogrevne vode od 45 do 55°C. Nizkotemperaturni sistemi so boljši, ker so topotne izgube v napravah za pripravo topote in v sistemih za prenos topote manjše, kar pomeni prihranek energije. Nanje je možno

tudi kasneje priključiti topotne črpalki ali sprejemnike sončne energije.

Naprave za regulacijo

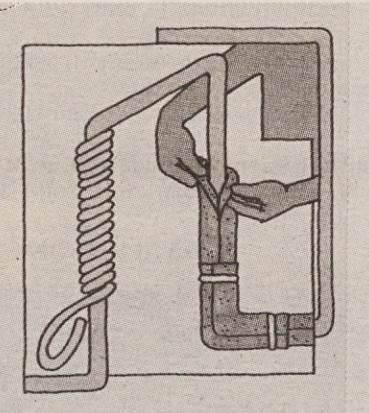
Najboljši dosežek predstavlja v ogrevalem sistem regulacija. Napravam te vrste namenjamo vse premalo pozornosti. Ce izberemo najugodnejšo nastavitev in primerno regulacijo temperature vstopne vode in temperature v prostorih, lahko prihranimo veliko energije. Ločimo centralno, prostorsko in lokalno regulacijo.

Centralna regulacija

Pravimo ji tudi groba regulacija. Uravnavamo temperaturo vstopne vode v ogrevalem sistemu že pri kotlu. Največkrat uporabljamo regulacijo temperature vstopne vode glede na temperaturo zunanjega zraka. Za to skrbi avtomatika, ki s pomočjo regulirnega mešalnega ventila uravnava, koliko topote je potrebno za ogrevanje prostorov glede na zunanjо temperaturo.

Prostorska regulacija

Imenujemo jo tudi "fina" regulacija. Opravljajo jo prostorski termostati, s katerimi nastavljamo temperaturo vstopne ogrevne vode glede na temperaturo v glavnem bivalnem prostoru. Termostat moramo vgraditi na ustrezeno mesto, da bo dobro uravnaval temperaturo v prostoru. Po njej se namreč ravnajo tudi temperature v ostalih prostorih.

Lokalna regulacija

To je najnatančnejša regulacija. S termostatskimi ventili na ogrevalih nastavljamo temperaturo v vsakem prostoru posebej. Tak ventil ogrevalo odpira in zapira in tako vzdržuje v prostoru temperaturo, kakršno smo nastavili.

Prihodnost z mikroracunalniki

Sodobne tehnologije z mikroracunalniki že omogočajo popoln nadzor nad porabo energije v posameznih prostorih.

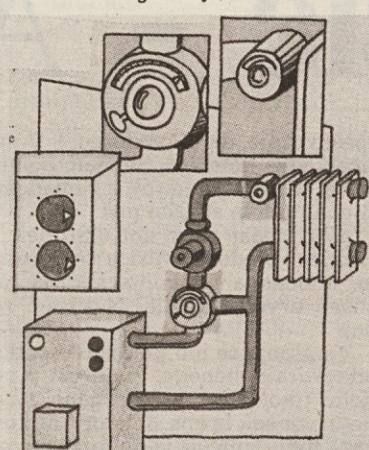
Opozorjava nas na previsoke temperature v prostorih, na okna, odprtia ponepotrebni... Temperaturo lahko nastavimo tudi po vnaprejšnjem programu (nočno, dnevno, tedensko).

NAPOTKI

V prejšnjih poglavjih smo opisali številne možnosti in načine za ogrevanje zgradb in stanovanj. Veliko je idealnih posameznih rešitev, a takih, ki bi veljale za vse, ni. Zato je potrebno takrat, ko iščemo ustrezni način ogrevanja, poiskati nasvet strokovnjaka, kaj moramo upoštevati pri načrtovanju ogrevanja za hišo, da bo energijsko varčna:

POMEMBNO JE:

- zgradbo optimalno zaščititi,
- natančno izračunati topotne izgube,
- izbrati kotel glede na izračunano topotno moč,
- natančno dimenzionirati ogrevala in cevno mrežo,
- po možnosti izbirati nizkotemperaturne sisteme ogrevanja,

- načrtovati kvalitetno regulacijo,
- naprave za pripravo topote, oddajanje topote in regulacijo skrbno naставiti in jih med seboj uskladiti,
- poskrbeti za izračune gospodarnosti posameznih rešitev glede na vrste energije.

Pri načrtovanju moramo mislitina to, da je živiljenjska doba ogrevalnega sistema okoli 25 let. Današnje odločitve torej veljajo že za naslednje stoletje, kobo pri manjkovanju energije.

OBNOVA NAPRAV

Ce so vaši izdatki za ogrevanje veliko večji od povprečnih stroškov v Sloveniji (glej poglavje "Kratko energetsko poročilo"), morate ukrepati. Možnosti je veliko.

ko. Nekatere so drage, nekatere pa lahko izpeljemo z malo denarja. Oglejte si poglavje "Smotno in varčno ravnanje z energijo".

Toplotna zaščita zgradbe

Primerna oziroma optimalna topotna zaščita naj bo prvi korak pri varčevanju z energijo. Ce boste najprej reševali ogrevanje in šele nato dodatno zaščitili zgradbo, bo sistem za ogrevanje prevlečen in izkoristil vložene energije slab. Topota, ki jo potrebujemo in ogrevalna moč naprave za ogrevanje, morata biti natancno uskladjeni.

Izračun topotnih izgub

Izdelava naj ga strokovnjak za ogrevanje posvetuje tudi z vašim energetskim svetovalcem. Sele nato se odločite za rešitev, ki bo ustreza vašim željam, potrebam in možnostim.

OCEAN s.p.a.

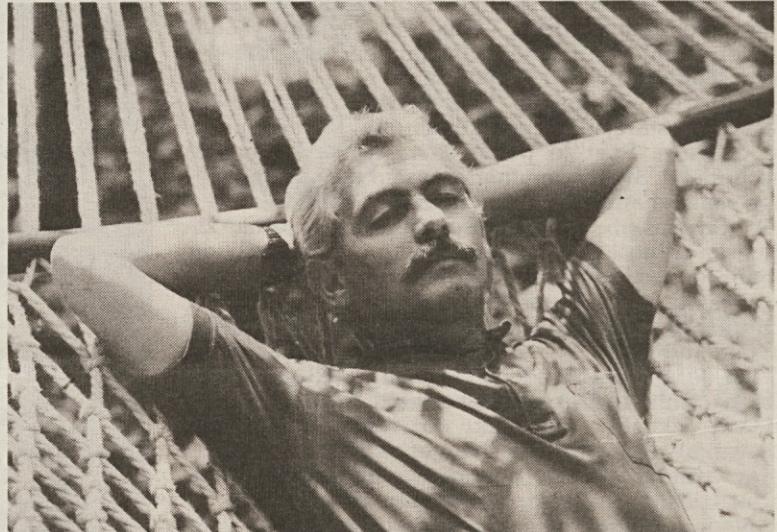
*Hidroklima
klimatske naprave*

ASTEC s.n.c.

UI. Pecenco 4
TRST

Tel. 040/568944
Fax 040/577923

Brez skrbi.

Potem, ko se je posvetil celo živiljenje delu, ima vsakdo pravico do zasluge počitka, novega brezskrbnega živiljenja in novih interesov.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Vam pomaga zaživeti ta trenutek z novim paketom storitev **AURA**, izrecno namenjenim reševanju zdravstvenih problemov (brezplačni specialistični pregledi ali brezplačna dostava zdravil) ali vsakdanjih problemov na domu (brezplačno delo kovača, električarja, vodovodnega inštalaterja) in ki nudi še celo vrsto ugodnosti.

Paket **AURA** je namenjen vsem tistim, ki bodo nakazali pokojnino na račun **TRZASKI KREDITNI BANKI**. Osebje banke je na razpolago za vsakršno pojasnilo v zvezi z novo pobudo **AURA** in vsemi ostalimi storitvami, ki so strankam na voljo.

Aura

Filo direkto

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TRST - Ul. Filzi, 10 - Tel. 040/6700341 - DOMJO - Tel. 040/831131 - Rojan - Tel. 040/411611

L'idraulica

s.n.c.

Camassa Antonio in Zacchigna Biagio

Inštalacije

- vzdrževanje in popravila vodovodnih ogrevalnih in klimatskih naprav.

TRST - Andr. della Feriera 1 - Tel. 040/768614

Oglase zbral in pripravil

PUBLIEST Srl

TRST - Ul. dei Montecchi 6
Tel. 725877 - Fax 768697

PERINI
IRGILIO

TEHNOLOŠKE NAPRAVE ZA CIVILNE IN INDUSTRIJSKE GRADNJE • NAPRAVE ZA: METAN IN VTEKOČINJEN PLIN, OGREVANJE, HLAJENJE, VENTILACIJO • HIDROTERMO SANITARIJE.

načrtovanje in predračuni

zolliaimpanti
Claudio Coloni

vodovodne in plinske inštalacije • sanitarije in ogrevanje
kleparstvo • izolacije • gradbena popravila

UI. Zovenzoni 6 — TRST — Tel. 040/636927 — Fax 040/636307

Decorti Glauco s.a.s.

INŠTALACIJSKE NAPRAVE ZA STANOVANJA
IN INDUSTRIJSKE OBJEKTE

TRST - Ul. Capodistria 35 - Tel. 820089

geocem

s. n. c.

SPLOŠNA GRADBENA DELA NOTRANJA IN ZUNANJA POPRAVILA
PRODAJA RAZNIH MATERIALOV IN GORIV

KRIZ 470/b — Tel. 220755 - 220779

Jutri se za tri naše ekipe začenja prvenstveni ples v odbojkarski C1 ligi

Na start z zmernim optimizmom

Valprapor Imsa: Društvo je zastavilo vse sile da ne bi bilo nobenih težav glede obstanka

Tokratno napredovanje uvod v nov ciklus uspehov

Ceprav za Odbojkarski klub Valprapor nastopanje v državni C-1 ligi ni absolutna novost (moščno je v tej ligi igralo že pred petimi leti), se zdi, da vlada v štandreškem taboru za letošnji nastop ekipe drugačno, veliko bolj mrzlično pričakovanje. Razlogov je več. Za ekipo veteranov, ki je s svojo temperamentnostjo in navsezdanje tudi s svojimi rezultati ob koncu prejšnjega desetletja prvič opozorila, da v Štandrežu misijo z moško odbojko resno, je bilo napredovanje v C-1 ligo pravcati labodji spev.

Takratni igralci, zdajšnji odborniki, so prepričani, da za njihove naslednike to ne velja. Če je bilo namreč prejšnje napredovanje sad volje in požrtvovalnosti skupine priateljev, je tokratno rezultat programiranja in trdga dela v klubu na mladinskem področju in široko zastavljenega delovanja odbornikov.

Zato so lahko v društvu upravičeno ponosni nad svojim delom (OK Valprapor je prvo društvo v gorški pokrajini in eno vodilnih v deželi glede mladih) in lahko upajo, da bo letošnje prvenstvo le uvod v nov, bolj uspešen ciklus, saj imajo mlaude igralce, za njima pa rasejo še novi.

Drugo mesto na končnem vrstnem redu lanskega prvenstva C-2 lige je OK Valprapor prineslo toliko pričakovani in skrbno načrtovan povratak v državno tretjeligaško konkurenco. Društvo tudi med poletjem ni stalo križem rok. Okrepilo je svoj strokovni štab, na lastno pobudo uredilo štandreško telovadnico, navezovalo trdenje stike s številnimi društvami, nazadnje pa še okrepilo ekipo s prihodom prekaljenega veterana Stabileja in perspektivne Rigonata.

O položaju v klubu, željah in načrtih smo se pogovorili s predsednikom društva Aleksandrom Corvo.

Pred petimi sezonomi ste že igrali v C-1 ligi. Kakšna je razlika med takratno in sedanjo izkušnjo?

Razlika je velika. Takratno napredovanje je bilo sad trde volje igralcev in odbornikov, ki pa so bili brez sleherne izkušnje, brez pravega strokovnega in organizacijskega zaledja, brez dobrih trenerjev. So pa bili zelo navezani na društvo in vaško stvarnost. To napredovanje pa je rezultat dolgoletnega dela. Ponosni smo, da so fantje zrasli v društvu, da smo jih »naredili mi«. Letos se jim je pridružil izkušeni Stabile, ki je diamantna konica ekipe, pravi športnik in odličen človek, zato bo njegov doprinos za nas verjetno zelo pomemben.

Nastopanje v državni ligi nalaga društvu veliko odgovornosti. Kako ste se pripravili na prvenstvo?

To je bila za nas velika obremenitev, zlasti s finančnega vidika. Znano je, da smo z najem posojil sami postavili nov pod v štandreški telovadnici. To smo mogli narediti, ker v Kulturnem domu ne bi več dobili dovoljenja za obisk gledalcev, teh pa je na naših tekmah vedno zelo veliko. Ustrezeno smo opremili tudi trim kabinet za uteži. Svojega delovanja si brez pomoči sponsorja Imsa ne bi mogli niti predstavljati, iščemo pa še druge sponsorje, tudi v italijanskih krogih, ker v naših krogih ni dovolj denarja, včasih se zdi, da tudi ni pravega razumevanja. Letos smo sklenili tudi dogovor o sodelovanju s Sočo na mladinski ravni in to na enakopravni bazi. Z njimi delimo vse naše strukture, da bi skupno čim bolj okrepili mladinski sektor.

Kaj pa cilji v ligi?

Kot novinci si želimo predvsem obstanka. Upamo, da nam ne bo treba trepetati do zadnjega kola.

Ste optimisti?

Na začetku osebno nisem bil, zdaj pa sem vsak dan bolj optimist in prepričan sem, da se problem obstanka sploh ne bo postavljal.

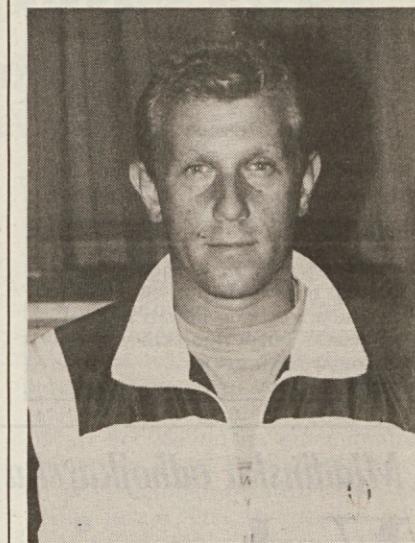
Kakšni pa so vaši dolgoročnejši cilji?

Nastopanje v C-1 ligi za nas ne sme biti cilj, ampak odskočna deska. Hočemo iti še naprej. Upam si trdit, da je s tehničnega in organizacijskega vidika B liga v našem dometu, vse pa je odvisno od tega, ali bomo za takšen nivo imeli tudi ustrezna sredstva.

VALPRAPOR IMSA

FLORENIN Igor	1975	191	t
BERZACOLA Gabriele	1971	185	p
RIGONAT Stefano	1975	191	p
LUTMAN Damjan	1969	186	c
PRINČIČ Walter	1969	188	c
PAOLETTI Robert	1975	192	c
BUZZINELLI Marino	1970	195	c
FERI Aleš	1971	185	t
FERI Mitja	1972	184	t
STABILE Maurizio	1956	189	t
SUPERGA Maurizio	1970	184	t
PETEJAN Diego	1972	186	t

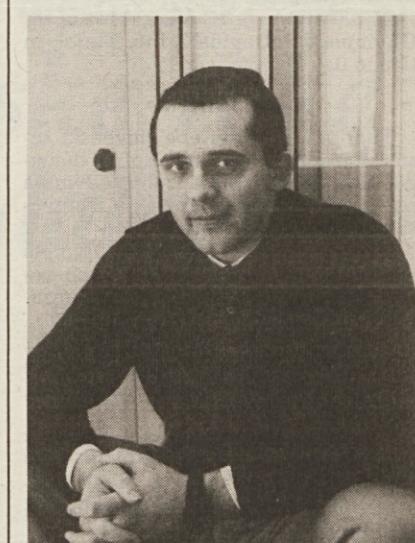
POMOŽNI TRENER: MAKUC Robert

TRENER: Lorenzo Zamò

BOR TOMBOLINI DRINKS

NACINOVİ Betty	1962	171	t
MAVER Elena	1964	181	c
GRBEC Nataša	1973	167	p
GREGORI Paola	1976	170	p
AŽMAN Aleksandra	1976	176	c
ČOK Breda	1976	168	t
GUSTINI Raffaella	1976	176	c
VODOPIVEC Katja	1976	171	t
FLEGO Martina	1977	180	t/c
PITACCO Tanja	1977	178	t
BENEVOL Rossana	1976	178	t

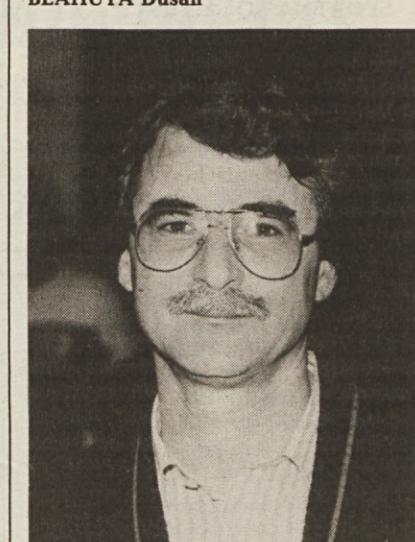

TRENER: Christian Sorè

KOIMPEx

BRISCO Erika	1975	175	u
CIOCCHI Daniela	1976	163	p
FABRIZI Katja	1972	175	c
GARBINI Erika	1968	176	c
GREGORI Barbara	1970	178	c
MAGNALDI Silvia	1958	180	c
MIOT Jana	1971	168	u
PERTOT Irina	1973	170	t
PITTTONI Michela	1964	177	t
SOSIĆ Alenka	1970	167	p
STARČ Karin	1975	170	p
UKMAR Martina	1968	170	t
ZOTTI Viviana	1974	182	c

POM. TRENERJA: Milič Bruno in Blahuta Dušan

TRENER: Ivan Peterlin

Koimpex: Zaradi številnih novosti v ekipi ni bilo dovolj časa za popolno uigranost

Skrbno sestavljen mozaik za katerim stoji čvrsto društvo

Ceprav je od vseh treh naših ekip, ki bodo sodelovali v državnih prvenstvih, zanesljivo najbolj izkušena in najmočnejša, se Koimpex letos obeta težka sezona. Vzhodnokraška ekipa se bo težko izognila stalno vzganjam reflektorjem, saj jo rezultati v preteklih dveh sezona, obojkarska javnost in strokovnjaki silijo v ospredje in ji za cilj dobesedno vslivajo napredovanje, tako da bo vsak poraz odmeval bolj kot zmaga.

Seveda je takšen položaj za igralke in trenerje najtežji, tudi zato, ker se pri tem premalo upošteva, da v prvenstvu sodelujejo tudi ostala moštva, nekatera od teh pa so, sodeč po informacijah s katerimi razpolagamo, tudi zelo močna, saj si je na primer videmski Pav v tekmovanju za zvezni pokal pred enim tednom kar sredi Pordenona privoščil tamkajšnjega B-1 ligaša.

Kakorkoli že, Koimpex ostaja skrbno sestavljen mozaik, ki iz leta v leto pridobiva nove koščke, okrog ekipe pa vztrajno in čvrsto rase tudi društvo, ki je lahko po organizacijski in strokovni plati za vzugled vsem, ne samo obojkarskim sredinam. Zato pa Slogi tudi ne moremo in ne smemo ocenjevati samo po rezultati članske ženske ekipe... (ak)

Ekipa Koimpexa štarta v letošnje tretjeligaško prvenstvo v precej spremenjeni postavi. Glavna sprememb je v tem, da v ekipi ni več Mire Grgić, ki je skozi dolga leta igranja postala nekakšen »zaščitni znak« sloganje ekipe. K društvu so pristopile nekatere nove igralke in prav o tem, nam je največ povedal trener Ivan Peterlin, ki bo tudi letos vodil ekipo.

Sprememb je letos veliko...

Res je. Povsem neprirčakovano se je Grgičeva odločila, da našo sredino zapusti in poišče nove izkušnje v italijanskem obojkarski sredini. Priznam, da nas je njena usmeritev presenetila, mogoče tudi razočarala: vendar je tudi res, da nas je časovna stiska prisilila, da nastalo situacijo takoj prebrodim in skušamo ustvariti »team«, ki naj bo determinantan in vsaj približno tako uspešen kot lanski. Naše vrste bo tako letos branila napadalka Pitttonije in ta prihod spada v operacijo tržne izmenjave odhoda Mire Grgić. Pomembna novost je tudi prihod dveh mladih igralk, Erike Brisco in Viviane Zotti iz vrst goriške Olimpie. V tem primru gre za realizacijo tehničnih dogоворov in že nekajletnega sodelovanja z goriškim klubom in našim društvom. Problem rešišera smo poiskali in upam rešili v krogu lastnega izbora igralk. Dodatna in neprirčakovana novost pa je vključitev v izbor prve ekipe in to v zadnjem trenutku tudi veteranke tržake odbojke Silvie Magnaldi. Z njeno vključitvijo računamo predvsem na povišanje stopnje izkustva ekipe. Dodati moram še, da bo Erika Škerl zaradi delovnih obveznosti v letošnji sezoni igrala z drugo postavo v D ligi. Od-

stotnost njenih centrimetrov pa se bo prav gotovo poznala. Kar precej novosti torej.

Kaj pričakujete od letošnje sezone? Letošnje konkurence zaenkrat ne poznam v detailih in zato nimam še jasne slike o tem, kakšno vlogo bomo odigrali v letošnjem prvenstvu. Lahko le rečem, da smo vseskozi dobro delali, zmanjkalo pa mi je časa, da bi tako prenovljeno ekipo že zdaj zlil v homogeno celoto.

Morebitne večje ambicije so poovezane tudi s precepljnjimi finančnimi bremeni...

Tudi to je res, vendar zaenkrat naša sredina še ni sposobna stopiti na tako stopničko. Ostajamo amaterji in zadovoljiti se je pač treba s pizzo in cocacolo po tekmi. Vendar moram tudi pripomniti, da s strani igralk nimamo nikakršnih pretenzij, kar nam omogočilo uspešno delo na mladinskem področju, po katerem je Bor po rezultatih v tržaški pokrajini, in ne samo v njej, precej pred ostalimi.

Pri tem pa se je težko izogniti grenki ugotovitvi, da je taisti Bor še lani nastopal celo v težko pridobljeni B-2 ligi, ki pa si jo je dokaj poceni tudi zapravil. (ak)

Vzgajanje lastnih kadrov ni stvar, o kateri bi lahko rekel, da se razvija po nekem avtomatizmu. Temu sektorju smo in še posvečamo veliko srhk. V sektor veliko investiramo in če je danes naš strokovni kader širok in strokovno razgledan, moram tudi povedati, da je sod dolgega obdobja dela. To pa je tudi edino področje, kjer se je društvo problema lotevalo profesionalno: dober pedagog je namreč po našem alfa in omega vsake športne sredine.

Naročina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 5.000 SIT (dneva 22 SIT). Letna prednaročina 5.000 SIT za tiste, ki jo povračajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 51420 - 601 - 27926 DISTRIEST Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73373; Fax 067/37202.

Oglas: 1. trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznih povšek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožajla po formatu: lva 19%. Naročila sprejemajo: Iz dežele Furlanije-Julijanske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPL; iz Slovenije in Hrvatske STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski dnevnik

petek, 30. oktobra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izjava ZTT
Tiska EDIGRAF

Cian italijanske
zvez časopisnih
začetnikov FIEG

Včeraj v Parizu

Predstavili Tour 1993

PARIZ — Včeraj so v Parizu predstavili 80. izvedbo največje etapne kolesarske dirke na svetu, Tour 1993. Start bo s prologom v kraju Puy du Fond 3. julija, kot običajno pa se bo dirka končala v Parizu na Elizejskih poljanah, 25. julija 1993.

Skupno bo proga dolga 3.800 km, etap pa bo 21. Udeleženci bodo imeli dva dni počitka. Na tem touru bodo kolesarji samo enkrat vozili preko francoskih meja, in to v Španijo, da bi počastili letošnjega zmagovalca, Španca Induraina. Tour 93 bo tudi dokaj naporen, saj bo kar 20 gorskih vzponov (devet z vrhom na 2000 m).

Verjetno najnapornejša etapa bo 16. od Andore do Saint Lary Soulania, kdo bodo morali kolesarji prevoziti kar pet gorskih vzponov v komaj 228 km.

Sinoči v evropskem klubskem košarkarskem pokalu Bolonjčani visoko izgubili v Zagrebu, Scavolini uspešen

V 1. kolu osmine finala A skupine evropskega košarkarskega klubsekja pokala je zagrebška Cibona doma presečljivo visoko premagala bolonjski Knorr z 82:66 (44:29).

Scavolini pa je vedno v isti skupini doma odpravil solunski Paok z 80:70 (40:42). Pri gostiteljih sta bila najboljša strelca novi Američan P. Myers (20 točk) in Magnifico (18), pri gostih pa Levingston (19) in Prelević (18).

OSTALI IZID A SKUPINE: Makabi Tel Aviv - Joventut Badalona 87:82. SKUPINA B. IZIDI 1. KOLA: Zadar - Benetton Treviso 73:77; Real Madrid - Bayern Leverkusen 79:75; Orthez - Malines 107:103; Olympiakos - Estudiantes 73:66.

CARISPARMIO DRUGI SPONSOR STEFANELA

TRST — V prostorih tržaške hranilnice se včeraj predstavili drugega sponsora tržaškega košarkarskega prvoligaša Stefanel, to je »Cassa di Risparmio«.

VENEZIA - PARMA 1:1

BENETKE — V zaostalem povratnem seščanju osmine finala italijanskega no-

goemtnega pokala sta včeraj Venezia in parma igrali neodločeno 1:1 (1:0). Gostitelji so povedli v 22. min. z Bonadije, izenačil pa je Minotti v 80. min. V četrtnamku se je uvrstila Parma, ki je na prvi tekmi zmagal z 1:0 in v letem se bo pomerila z Juventusom.

Z MARADONO VSE V REDU

ZUERICH — Za mednarodno nogometno zvezo (FIFA) »problema Maradone« ni več. Po izjavi Rutha Huppija, ki je pri FIFA odgovoren za transferje nogometnika, je vse v redu glede dokumentacije v zvezi Maradone in je tako demantiral vest, češ da ima Sevilla težave z izplačevanjem odškodnine Napoliju.

DISCIPLINSKI UKREPI

BERN — Disciplinska komisija evropske nogometne zveze (UEFA) je za eno kolo med drugimi izključila Albertinija (Milan), Gruna (Parma), Policanu (Napoli) in Dina Baggio (Juventus). Ti nogometniki ne bodo mogli igrati v sredo na pokalnih tekma.

V prepolni Gregorčičevi dvorani v Trstu Včeraj uradno predstavili smučarske selekcije ZSŠDI

V Gregorčičevi dvorani v Trstu je bila včeraj ob veliki udeležbi tekmovalcev, staršev in odbornikov uradna predstavitev smučarskih selekcij ZSŠDI in program za to sezono. O včerajšnji predstavitvi bomo še poročali.

(Foto Križmančič)

Mladinska odbojkarska prvenstva na Goriškem Valovci v vodstvu

MLADINCI

Oba slovenska predstavnika Olympia in OK Val sta brez težav opravila svojo nalogo in zmagala brez izgubljenega seta. Valovci po treh kolih vodijo, vendar skupaj z Mossom, ki kakor Standreči doslej še ni izgubila niti seta. Že v prihodnjem kolu pa se bosta obe ekipe pomerili med seboj.

IZIDI 3. KOLA: Lib. Tujak - OK Val 0:3; Olympia - Grado 3:0; Mossa Candolini - Intrepida 3:0.

LESTVICA: OK Val, Mossa 6, Olympia 4, Intrepida 2, Lib. Turjak in Grado 0.

MLADINKE

Tudi v 3. kolu sta obe slovenski šesterki izgubili. Sovodnje so na domačih tleh klonile Staranzanu, Olympia pa je v gosteh pri Torriani izgubila že po petem setu igre.

IZIDI 3. KOLA: Torriana - Olympia 3:2; Sagrado - Fincantieri 3:0; S. Luigi - Lib. Capriva 0:3; Sovodnje - Staranzano 0:3; Monfalcone - Lib. Gorizia 3:0.

LESTVICA: Monfalcone, Sagrado, Staranzano 6, Fincantieri, Lib. Capriva 4, Lib. Gorizia, Torriana 2, Sovodnje, Olympia, S. Luigi 0 točk.

Začela so se tudi prvenstva deklic in dečkov. Deklice so razdeljene na dve skupini, v vsaki pa je sedem ekip. V skupini A nastopa ekipa Soče, v skupini B pa Sovodnje.

DEKLICE

SKUPINA A

IZIDI 1. KOLA: Lib. Villesse - Soča 3:1; Acli Ronke - Azzurra 1:3; ARCO Monfalcone - VBL Cormons 3:0. Počivala je ekipa Pro Romans.

LESTVICA: ARCO Monfalcone, Azurra, Villesse 2, Soča, Acli Ronke, Cormons in Pro Romans 0 točk.

SKUPINA B

Dom Imsa - Sanson Ločnik 3:2 (15:13, 12:15, 14:16, 15:12, 15:7)

DOM IMSA: Mikulus, Zavadlav, Černic, Lutman, Kočina, Lovisoni, Kovic, Koršič, Humar, Tomšič.

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo v Borovem športnem centru tudi letos potekala telovadba za najmljše. Prva vadbe na ura bo v četrtek, 7. 11. za začetkom ob 16. uri za učence vrtcev in ob 17. uri za skupino mater in otrok. Interesenti bodo takrat dobili vse potrebné podatke. Vadeti naj prinesejo s seboj vadbeno oblačilo.

ŠD BREG - ODBOKARSKA SEKCIJA obvešča, da so treningi za mladinke letnikov 1979, 80 in 81 ob ponedeljkih od 17.45 do 19.00, ob sredah od 18.00 do 19.30 in ob četrtkih od 18.00 do 19.15. Toplo vabljene!

ŠD BREG - ODBOKARSKA SEKCIJA obvešča, da so treningi minivolleya za deklice letnikov 82 in 83 ob ponedeljkih od 17.00 do 17.45 in ob sredah od 17.00 do 18.00.

DEČKI

V prvenstvu nastopa le pet ekip. Že vrsto let skromno število vpisanih ekip predstavlja problem za sam razpis tekmovanja, poleg tega pa v okvirnem konkurenčni sploh ne pridejo do pravega izraza realne moči ekip. Prekratko prvenstvo je tudi pomenilo premoščanje igralcev, ki so v svoji kategoriji za leto ali dve mlajši, je zmagal toliko bolj dobrodošla. (Joško Prinčič)

IZIDI 1. KOLA: Dom Imsa - Sanson Ločnik 3:2; Intrepida - Mossa Candolini 3:0; Grado - Staranzano 3:2. Počivala je ekipa Monfalcona.

LESTVICA: Sovodnje, Grado, Intrepida 2, Monfalcone, Mossa, Sanson in Staranzano 0 točk.

Valovci v vodstvu

Predstavnice goriškega Doma, ki jih v letošnjem prvenstvu sponsorizira podjetje Imsa, so v uvodni tekmi premagale ekipo iz Ločnika. Zmagu so si zagotovile še po petih setih igre in pokazale tudi zadovoljivo stopnjo uigranosti. Ob dejstvu, da ekipo sestavlja igralke, ki so v svoji kategoriji za leto ali dve mlajši, je zmagal toliko bolj dobrodošla. (Joško Prinčič)

IZIDI 1. KOLA: Dom Imsa - Sanson Ločnik 3:2; Intrepida - Mossa Candolini 3:0; Grado - Staranzano 3:2. Počivala je ekipa Monfalcona.

LESTVICA: OK Val, Mossa 6, Olympia 4, Intrepida 2, Lib. Turjak in Grado 0.

Kontovelci imajo tokrat lepo priložnost, da si priporočijo novo zmago, saj je Udinese Basket doslej zmagal le enkrat, v prejšnjem kolu pa je visoko izgubil proti SGT. Upati je, da bodo Sosič in ostali ponovili učinkovito igro z zadnje tekme proti šibkejšemu nasprotniku.

V promocijskem prvenstvu bodo naše ekipe pred izredno zahtevno nalogo, saj so vsi trije nasprotniki naših ekip favoriti.

Pred skoraj nemogočo nalogo je Breg, ki v gosteh z Barcolano lahko kvečjemu računa na blag poraz, zlasti če sodimo po dosedanjem skromni pričakani igri Brežanov. Sokol ima priložnost, da nadoknadi zamujeno in da

izkoristi neuspešno tekmovalcev.

Nekaj vprašanj in napovedi smo postavili Niku Pertotu, ki je že vrsto let Sokolov odbornik.

Kako to, da si se že v mladih letih odrekeli aktivnemu igranju?

»Primerno se mi je zdelo prepustiti mesto mlajšim igralcem, ob tem pa nisem imel več ustreznih motivacij.«

Že letos ima članska ekipa Sokola precejšnje število igralcev, v prihod-

Slovenske košarkarske ekipe v D in promocijski ligi na Tržaškem Borovci tokrat pred težko nalogo

Slovenska četrtoliga bosta ponovno zaigrala pred lastnim občinstvom, vsaj po dosedanjih rezultatih pa bi moral tokrat imeti lažjo nalogo Kontovel, ki se bo srečal z videmsko peterko Udinese Basket. Bor pa bo zaposlen z ekipo z Portogruara, ki je pred dve mačnimi tekmovali v gosteh visoko »popolno« Kontovelovo moštvo in je trenutno še nepremagana na zavidljivem prvem mestu. Trener Sancin lahko ponovno računa na Ivana Bajca, ki je bil nekaj tednov poškodovan. Kontovelci imajo tokrat lepo priložnost, da si priporočijo novo zmago, saj je Udinese Basket doslej zmagal le enkrat, v prejšnjem kolu pa je visoko izgubil proti SGT. Upati je, da bodo Sosič in ostali ponovili učinkovito igro z zadnje tekme proti šibkejšemu nasprotniku.

Motivacij gotovo ne manjka Cicibona, ki ima pred sabo dvojbo proti Ferroviam. Zeležničarji so se z dosedanjimi presenetljivimi uspehi takoj prebili v ospredje in računajo seveda na nov uspeh, ki bi jim omogočil, da obdržijo prvo mesto. Enake načrte seveda ima Cicibona, ki pa mora dokazati, da lahko konkurira tudi z boljšimi ekipami te kategorije. Marijevi fantje morajo zlasti paziti na boj pod košem, kjer ima Ferroviamo svoje najboljše orožje, ob tem pa bo seveda pomembno učinkovita skupinska igra.

Nekaj vprašanj in napovedi smo postavili Niku Pertotu, ki je že vrsto let Sokolov odbornik.

Kako to, da si se že v mladih letih odrekeli aktivnemu igranju?

»Primerno se mi je zdelo prepustiti mesto mlajšim igralcem, ob tem pa nisem imel več ustreznih motivacij.«

Že letos ima članska ekipa Sokola precejšnje število igralcev, v prihod-

Borovi naraščajniki uspešni

BOR - USK PRAGA A

BOR: Colja, Kovač, Jogan 8 (0:1), Sancin 13 (3:8), Uršič 14, Miralem 12, Pozar 5 (1:1), Štokelj 0 (0:2), Lapelj 3 (1:2), Oberdan 16 (4:6), Jagodic, trener: Krečič.

Borovi naraščajniki so včeraj na košarkarskem turnirju zasluzeno premagali pravoško ekipo USK in bodo v današnjem finalu igrali proti ekipi USK Praga B, ki je včeraj odpravila Latte Carso s 86:47 (46:25).

DANAŠNJI SPORED: 18:00 finale za 3. mesto, 19:30 finale za 1. mesto. Obe tekmi bosta v škedenski telovadnici, Ul. M. Praga. (M. Jogan)

Jutri in v nedeljo Poletov turnir dečkov

Jutri in v nedeljo bo v repenski telovadnici, v organizaciji Košarkarske sekcije ŠD Polet, zanimiv košarkarski turnir za kategorijo dečkov (letnik 1979), ki se ga bodo poleg Poletov udeležile še ekipe Saluzza iz Piemonta, Kraškega zidarja iz Sežane in Servolane Latte Carso.

SPORED: JUTRI, 31.10. 16:00 Servolana Latte Carso - Kraški zidar; 18:00 Saluzza - Polet. NEDELJA, 1.11.: 9:30 finale za 3. mesto; 11:00 finale za 1. mesto. Vse tekme bodo v repenski telovadnici.

71:68 (38:28)

Matchwinner: David Pregarc.

<